

การจัดการและ การใช้หนังสือของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

พ.ศ. 2541-2542

วันทนา กิตติวีรพันธ์

AQ 0030225

#BK0088619

-2 พ.ย. 2548

198398

เริ่มบริการ

21 ก.พ. 2549

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

พ.ศ. 2547

ISBN 974-382-101-5

ประกาศคุณูปการ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ดังที่ปรากฏด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจาก ดร. ขวัญชฎิล พิศาลพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ได้ให้การสนับสนุนและให้คำแนะนำในการศึกษาวิจัย รวมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างละเอียด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ผศ. ดร. สุทธิวรรณ พิรศักดิ์โสภณ คุณเอี่ยมพร ทองเย็น คุณนิศยา ปานเพชร คุณจรัญญา ศุภวิทิตพัฒนา คุณอรัญญา บำเพ็ญแพทย์ คุณดวงฤดี แก่นแก้ว และเพื่อนร่วมงานในสำนักหอสมุดทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายวางแผนและพัฒนาทรัพยากร

สุดท้ายขอขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัวของผู้วิจัยที่ได้ในการสนับสนุนและเป็นกำลังใจตลอดมา รวมถึงเจ้าของผลงานทุกท่านที่ผู้วิจัยนำมาอ้างอิงและประกอบการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

วันทนา กิติศรีวรรณธุ์

ชื่อเรื่อง

การจัดการและการใช้หนังสือของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2541-2542

ผู้วิจัย

นางวันทนา กิติศรีวรพันธุ์

ปีที่ทำการวิจัย

2547

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การจัดการและการใช้หนังสือของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2541-2542” เพื่อศึกษาปริมาณและสาขาวิชาของหนังสือที่จัดหาในช่วงปี พ.ศ. 2541-2542 และศึกษาปริมาณการใช้หนังสือที่จัดหา ในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2543 รวมทั้งศึกษาอัตราการใช้หนังสือดังกล่าว การศึกษครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลรายงานการจัดซื้อหนังสือ เลขหมู่ หนังสือ และจำนวนครั้งของการยืมหนังสือจากฐานข้อมูลโปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า ในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 ห้องสมุดจัดหาหนังสือภาษาไทย มากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ หนังสือที่จัดหามากที่สุดและมีการยืมใช้มากที่สุดคือ หมวด 600 เทคโนโลยี หมวดที่จัดหาน้อยที่สุดและถูกยืมใช้น้อยที่สุดคือ หมวด 200 ศาสนา แต่เมื่อพิจารณาถึงอัตราการยืมต่อเล่ม พบว่า หนังสือภาษาไทย หมวด 100 ปรัชญา และหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวด 700 ศิลปะ มีอัตราการยืมต่อเล่มสูงที่สุด

Title: Acquisition and use of books at Burapha University Library,
1998-1999

Researcher: Mrs. Wantana Kitivivoraphan

Year: 2004

ABSTRACT

The purpose of this research is to study the quantity and subject of books acquired in The Burapha University Library during 1998-1999, the use and borrowing rate of these books between 1998-2000. The records of books acquisition, call numbers and the amount of borrowing from the automatic library system were used for data analyzing of this research. The statistical analyses used was percentages.

The results revealed that the library acquire more Thai books than foreign language books. The largest quantity of books acquired and used was class 600: Technology, whereas class 200: Religion was smallest of book acquired and used. When considered borrowing rate of each book, it was found that class 100: Philosophy in Thai and class 700: Art in foreign language were mostly borrowed.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาต่างประเทศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
ทรัพยากรสารสนเทศ.....	4
การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ.....	5
ปัญหาการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ.....	6
งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศกับผู้ใช้ห้องสมุด.....	7
การศึกษาผู้ใช้.....	8
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา.....	9
เกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติงานการจัดหาหนังสือ.....	10
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	19
การกำหนดแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	19
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	19
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	20
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	20
สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือ.....	25
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ.....	40
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับอัตราการใช้หนังสือ.....	53
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	76
อภิปรายผล.....	81
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ.....	85
บรรณานุกรม.....	87
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	91

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนหนังสือที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามประเภทของหนังสือ.....	26
2 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 000-900.....	27
3 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 000 ความรู้ทั่วไป.....	29
4 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 100 ปรัชญา.....	30
5 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 200 ศาสนา.....	31
6 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 300 สังคมศาสตร์.....	32
7 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 400 ภาษา.....	33
8 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 500 วิทยาศาสตร์.....	34
9 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 600 เทคโนโลยี.....	35
10 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์.....	36
11 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 800 วรรณคดี.....	38
12 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์.....	39
13 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 000-900.....	40
14 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 000 ความรู้ทั่วไป.....	42

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 100 ปรัชญา.....	43
16 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 200 ศาสนา.....	44
17 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 300 สังคมศาสตร์.....	45
18 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 400 ภาษา.....	47
19 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 500 วิทยาศาสตร์.....	48
20 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 600 เทคโนโลยี.....	49
21 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542. จำแนกตามหมวดวิชา 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์.....	50
22 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 800 วรรณคดี.....	51
23 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์.....	52
24 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาไทยและอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 000-900.....	54
25 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาไทยและอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 000 ความรู้ทั่วไป.....	55
26 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาไทยและอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 100 ปรัชญา.....	56
27 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาไทยและอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 200 ศาสนา.....	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาไทยและอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 300 สังคมศาสตร์.....	58
29 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาไทยและอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 400 ภาษา.....	59
30 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาไทยและอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 500 วิทยาศาสตร์.....	60
31 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาไทยและอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 600 เทคโนโลยี.....	61
32 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาไทยและอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มณฑลศิลป์.....	62
33 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาไทยและอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 800 วรรณคดี.....	63
34 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาไทยและอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์.....	64
35 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 000-900.....	65
36 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 000 ความรู้ทั่วไป.....	66
37 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 100 ปรัชญา.....	67
38 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 200 ศาสนา.....	68
39 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 300 สังคมศาสตร์.....	69
40 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตรการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 400 ภาษา.....	70

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
41 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 500 วิทยาศาสตร์.....	71
42 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 600 เทคโนโลยี.....	72
43 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์.....	73
44 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 800 วรรณคดี.....	74
45 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์.....	75

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึงกระบวนการที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้สถาบันบริการสารสนเทศมีการวางแผนงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อการจัดการทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของผู้ใช้ภายในวงเงินงบประมาณที่มีอยู่ และสามารถตรวจสอบทรัพยากรสารสนเทศที่จัดหาเข้ามาด้วยว่ามีข้อดีหรือข้อบกพร่องหรือไม่เพียงใด หากพบข้อบกพร่องแล้วก็จำเป็นต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น กิจกรรมหนึ่งซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศคือการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533, หน้า 81) ดังนั้น การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ จึงหมายรวมถึงกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับนโยบายและระเบียบปฏิบัติในการเลือกหนังสือ การจัดหา และการประเมินทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด (Magrill & Corbin, 1989, p. 1)

โดยปกติห้องสมุดเกือบทุกแห่งจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้บริการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของหนังสือที่ได้รับการใช้มาก ทั้งนี้หมายรวมถึงการจัดหาและจัดสรรงบประมาณเพื่อให้ได้รับสารสนเทศที่ต้องการในขอบเขตเนื้อหาที่กว้างขึ้นซึ่งไม่มีไว้ในความครอบครอง นั่นหมายถึงห้องสมุดจะพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศในขอบเขตของสาขาวิชาที่เป็นภารกิจหลักก่อน ส่วนทรัพยากรสารสนเทศรูปแบบอื่น ๆ ซึ่งเป็นความต้องการของผู้ใช้นั้น ห้องสมุดจะทยอยดำเนินการจัดหาให้สอดคล้องกับความต้องการดังกล่าว แต่โดยส่วนใหญ่แล้วห้องสมุดมักจะต้องตัดสินใจเลือกระหว่างทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับการใช้ กับทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณค่า (Martin, 1995, pp. 2-3) ซึ่งกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศมิได้สิ้นสุดลงแค่การเลือกและการได้รับมาให้บริการในห้องสมุดเท่านั้น จะต้องมีการศึกษาเพื่อประเมินค่าของทรัพยากรสารสนเทศซึ่งสามารถสะท้อนภาพของการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณค่าที่ได้รับการใช้และที่ไม่ได้รับการใช้ เพื่อพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ (Magrill & Corbin, 1989, p. 234) อีกประการหนึ่งที่ห้องสมุดควรต้องพิจารณาการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณค่าให้ตรงกับความต้องการและความสนใจและความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด เพราะถ้าไม่รอบคอบโดยจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ไม่มีคุณค่าหรือไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้แล้ว นอกจากจะเป็นการสูญเปลืองอย่างมากแล้ว ยังเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณในการจัดเตรียม การดูแลรักษาและเนื้อที่ในการจัดเก็บอีกด้วย (ชาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์, 2540, หน้า 8)

กระบวนการตรวจสอบทรัพยากรสารสนเทศที่ได้มีการเลือกและจัดหาเข้าไว้ในสถาบันบริการสารสนเทศว่าตรงกับความต้องการและความจำเป็นของผู้ใช้หรือไม่ มีคุณภาพดีเพียงใดและมีข้อบกพร่องที่ไหน มุ่งเน้นให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบและปรับปรุงการเลือกและการจัดหาให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533, หน้า 115) ดังนั้น การประเมินทรัพยากรสารสนเทศจึงยังคงเป็นกิจกรรมที่สำคัญและเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการบริหารจัดการห้องสมุดในคริสต์ศตวรรษที่ 21 นี้ (Nisonger, 2003, p. 139) และวิธีการศึกษาโดยการใช้อยุติการยืมทรัพยากรสารสนเทศเป็นวิธีการศึกษาวิธีหนึ่งซึ่งได้รับการยอมรับว่าสามารถสะท้อนภาพของการจัดหาและสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศได้ (Magrill & Corbin, 1989, p. 234)

สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยบูรพา ตระหนักถึงความสำคัญของเงินงบประมาณการลงทุนในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้และให้มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการเรียนการสอน การศึกษา ค้นคว้าวิจัยของคณาจารย์ นักวิจัย และนิสิตของมหาวิทยาลัยให้มากที่สุด สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา จึงศึกษาถึงการจัดหาและการใช้หนังสือที่ได้รับการจัดหา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปริมาณและสาขาวิชาของหนังสือที่จัดหาในช่วงปี พ.ศ. 2541- 2542
2. เพื่อศึกษาปริมาณการใช้หนังสือที่จัดหาในช่วงปี พ.ศ. 2541-2542
3. เพื่อวิเคราะห์อัตราการใช้หนังสือในแต่ละหมวด ที่จัดหาในช่วงปี พ.ศ. 2541-2542

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้รับจากการวิจัยจะนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงนโยบาย และแนวทางในการจัดหาหนังสือของสำนักหอสมุดให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน เหมาะสมกับงบประมาณ และตรงกับความต้องการของผู้ใช้ต่อไป นอกจากนี้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ยังทราบจำนวนหนังสือที่จัดหาแยกเป็นหมวดวิชา ประเภทของหนังสือ รวมถึงการใช้หนังสือดังกล่าวด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะหนังสือที่จัดหาเข้ามาในสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา โดยการจัดซื้อในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2541-2542 โดยศึกษาในด้าน ปริมาณและการใช้หนังสือ

การศึกษาด้านปริมาณของหนังสือที่จัดหา จะแบ่งเป็นกลุ่มหนังสือทั่วไป (หนังสือหมวด 000-900) หนังสือเด็ก นวนิยาย เรื่องสั้น และหนังสืออ้างอิง

การศึกษาการใช้หนังสือที่จัดหา จะศึกษาเฉพาะหนังสือทั่วไปหมวด 000-900 ที่อนุญาต ให้ยืมออกจากสำนักหอสมุด ในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2541-2543

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หนังสือที่จัดหา หมายถึง หนังสือที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา จัดซื้อ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2541-2542 ซึ่งเริ่มต้นวันที่ 1 ตุลาคม 2540 – 30 กันยายน 2542
2. การใช้หนังสือ หมายถึง ความถี่หรืออัตราการยืมหนังสือต่อเล่มของหนังสือ ประเภททั่วไปหมวดวิชา 000- 900 ออกจากสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา ระหว่างปี งบประมาณ พ.ศ. 2541 – 2543 ซึ่งเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2540 – 30 กันยายน 2543
3. ปริมาณ หมายถึง จำนวนเล่มของหนังสือที่จัดซื้อระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2541- 2542 ซึ่งเริ่มต้นวันที่ 1 ตุลาคม 2540 – 30 กันยายน 2542
4. สาขาวิชา หมายถึง การจำแนกหนังสือตามการจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของคิวอี้ (Dewey Decimal Classification)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทรัพยากรสารสนเทศ

ความหมายของทรัพยากรสารสนเทศ

ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ ที่เป็นแก่นหรือเนื้อหาสำคัญที่ได้จำแนก ซึ่งแจ่มแสดงออกให้ปรากฏโดยมีการกลั่นกรอง เรียบเรียง และประมวลไว้โดยใช้ภาษา สัญลักษณ์ ภาพ รหัส และอื่น ๆ รวมทั้งมีการบันทึกด้วยวิธีการต่าง ๆ ลงในวัสดุที่เป็นรูปธรรมสัมผัสได้ วัสดุสารสนเทศเหล่านี้เป็นบ่อเกิดแห่งทรัพยากรสืบทางปัญญา หรือเรียกรวมว่า ทรัพยากรสารสนเทศ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533, หน้า 5)

ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ

ทรัพยากรสารสนเทศอาจจำแนกประเภทได้ 3 ลักษณะคือ การจำแนกตามสาขาวิชาการ จำแนกตามรูปลักษณะของวัสดุ และการจำแนกตามแหล่งที่มา ดังนี้

1. การจำแนกตามสาขาวิชา เป็นการแบ่งทรัพยากรสารสนเทศออกตามกลุ่มเนื้อหา หมายถึง ข้อมูล ความรู้ทางวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ได้มีการศึกษา ค้นคว้า วิจัยหาข้อเท็จจริง ตลอดจนได้มีการประมวลผลและรวบรวมเป็นทฤษฎีทำให้เกิดเป็นศาสตร์ต่าง ๆ ขึ้น เช่น เกษตรศาสตร์ ประวัติศาสตร์ มนุษยศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์ นิเทศศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น

2. การจำแนกตามรูปลักษณะ เป็นการแบ่งทรัพยากรสารสนเทศออกตามลักษณะวัสดุที่ใช้บันทึกข้อมูล ความรู้ที่เป็นเนื้อหาต่าง ๆ วัสดุที่ใช้บันทึก แบ่งได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และฐานข้อมูล แต่ละประเภทสามารถแบ่งย่อยได้หลายชนิด เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ แบ่งเป็น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ แบ่งเป็น วัสดุที่ใช้ดู วัสดุที่ใช้ฟัง วัสดุย่อส่วน ฐานข้อมูล แบ่งเป็น ฐานข้อมูลออนไลน์ ฐานข้อมูลที่บันทึกในแผ่นดิสเก็ต เป็นต้น

3. การจำแนกตามแหล่งที่มา เป็นการแบ่งทรัพยากรสารสนเทศออกตามแหล่งที่มาของข้อมูล ความรู้ ความคิดและประสบการณ์ที่เป็นเนื้อหาต่าง ๆ ตามลำดับ แหล่งที่เกิด ใช้แบ่งทรัพยากรสารสนเทศประเภทสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก มี 3 ประเภท คือ สิ่งพิมพ์ปฐมภูมิ สิ่งพิมพ์ทุติยภูมิ และสิ่งพิมพ์ตติยภูมิ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533, หน้า 5)

การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ (Collection Development) หมายถึง กระบวนการที่ประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้สถาบันบริการสารสนเทศมีการวางแผนงานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของผู้ใช้ภายในวงเงินงบประมาณที่มีอยู่ และสามารถตรวจสอบทรัพยากรสารสนเทศที่จัดหาเข้าไปด้วยว่ามีข้อดีหรือข้อบกพร่องหรือไม่ เพียงใด หากพบข้อบกพร่องแล้วก็จำเป็นต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น กิจกรรมที่ประกอบขึ้นเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศมี 6 ประการ คือ การศึกษาผู้ใช้ การจัดทำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การเลือก การจัดหา การคัดออก และการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การศึกษาผู้ใช้ เป็นการวางแผนงานของการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศโดยการศึกษาผู้ใช้ของสถาบันบริการสารสนเทศ หรือศึกษาชุมชนที่สถาบันบริการสารสนเทศจะให้บริการ เพื่อให้มีข้อมูลของผู้ใช้ทั้งในด้านการใช้และความต้องการในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศสำหรับการพิจารณาประกอบการวางแผนในการจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสม และใช้เป็นแนวทางในการจัดทำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ

2. การจัดทำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ เป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ โดยมีข้อมูลจากการศึกษาผู้ใช้เป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางการพัฒนา

3. การเลือกทรัพยากรสารสนเทศ เป็นงานที่ผู้ปฏิบัติงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศรับเอานโยบายที่กำหนดไว้ไปดำเนินการเลือกทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการตรงกับความเป็นและเหมาะสมกับผู้ใช้ของสถาบันบริการสารสนเทศ

4. การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ เป็นงานขั้นตอนต่อจากการเลือกทรัพยากรสารสนเทศ โดยผู้ปฏิบัติงานในขั้นตอนนี้ต้องจัดหาทรัพยากรสารสนเทศโดยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การซื้อ การแลกเปลี่ยน การขอรับบริจาค การเช่า การทำสำเนาหรือการผลิตขึ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรสารสนเทศที่ผู้ใช้ต้องการหรือจำเป็นต้องใช้

5. การคัดทรัพยากรสารสนเทศออกไปจากสถาบันบริการสารสนเทศ เป็นการตรวจสอบทรัพยากรสารสนเทศในสถาบันบริการสารสนเทศว่ารายการใดมีผู้น้อยหรือไม่มีผู้ใช้ ต้องดำเนินการคัดออก

6. การประเมินทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ในสถาบันบริการสารสนเทศ เป็นกิจกรรมขั้นสุดท้ายของกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ โดยเป็นการประเมินทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ทั้งหมดในสถาบันบริการสารสนเทศเพื่อให้ได้ภาพรวมว่าทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่นั้นมี

ข้อบกพร่องที่โหนและเพียงใด เพื่อจะได้ดำเนินการปรับปรุงและแก้ไขให้ดีขึ้น (มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, 2533, หน้า 81) โดยวัตถุประสงค์ของการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ มีดังนี้

6.1 เพื่อวัดประสิทธิภาพของงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศว่า ได้ดำเนินการไปตาม
เป้าหมายและนโยบายที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ และเป็นไปตามอันดับความสำคัญเพียงใด ทำให้ทราบว่า
ทรัพยากรสารสนเทศมีปริมาณพอเพียง และมีคุณภาพสอดคล้องกับความสนใจและความต้องการ
ของผู้ใช้บริการหรือไม่

6.2 เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรสารสนเทศที่ประเมินแล้วพบว่า เป็นที่ต้องการใช้งาน
มากหรือใช้งานมานาน แต่ทางห้องสมุดไม่สามารถจัดหาเพิ่มเติมได้ ห้องสมุดอาจจะต้องพิจารณา
ว่าควรอนุรักษ์รายการใดโดยการถ่ายเป็นไมโครฟิล์ม หรือวิธีอื่น ๆ (มณฑนา เจริญแพทย์, 2542,
หน้า 5)

จากกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศที่กล่าวมาแล้วนั้น หากสถาบันบริการ
สารสนเทศสามารถดำเนินการได้ครบถ้วนตามกระบวนการก็จะทำให้การพัฒนาทรัพยากร
สารสนเทศมีความสมบูรณ์และแสดงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสถาบัน ได้อย่างชัดเจน

ปัญหาการจัดการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

ปัจจุบันห้องสมุดทั่วโลกประสบกับปัญหาต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกที่มีผลกระทบ
ต่อการจัดหาทรัพยากรห้องสมุด สามารถประมวลปัญหาต่าง ๆ ได้ ดังนี้ (สุภาพร สมจิตต์, 2541,
หน้า 2-3)

1. การทะลักทะลายนของสารสนเทศ ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาวิชาต่าง ๆ
โดยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ทำให้มีการผลิต
การพิมพ์ และการเผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ เป็นจำนวนมากจนเกินพิกัด อีกทั้งการ
เพิ่มปริมาณก็เป็นไปแบบทวีคูณ การผลิตทรัพยากรสารสนเทศเหล่านี้มีผู้พิมพ์เผยแพร่ออกมาใน
รูปของสิ่งตีพิมพ์ วัสดุย่อส่วน และวัสดุอิเล็กทรอนิกส์

2. สถานที่จัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศมีไม่เพียงพอ เนื่องจากพื้นที่ของห้องสมุด
ขยายตัวไม่ทันกับการเพิ่มของจำนวนทรัพยากรสารสนเทศ อีกทั้งการขยายเนื้อที่ในห้องสมุดต้อง
สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก รวมถึงห้องสมุดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บหนังสือแต่ละเล่ม
ด้วย ตามรายงานของ Library Journal เมื่อ ค.ศ. 1987 กล่าวว่าเนื้อที่ของห้องสมุดสถาบัน
อุดมศึกษา 1 ตารางฟุต จะสามารถบรรจุหนังสือได้ประมาณ 1.8-3.9 เล่ม และมีค่าใช้จ่ายประมาณ
15-54.25 ดอลลาร์ ต่อการจัดเก็บหนังสือ 1 เล่ม

3. ทรัพยากรห้องสมุดมีอายุการใช้งานสั้นลง และล้าสมัยเร็ว เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการเป็นไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

4. วิทยาการทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ดังนั้นห้องสมุดหลายแห่งจึงต้องปรับเปลี่ยนทิศทางพัฒนาการดำเนินงานบริการสารสนเทศทั้งด้านแนวความคิดและภาคปฏิบัติ เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการบริการผู้ใช้ห้องสมุดให้ได้รับสารสนเทศอย่างถูกต้องและรวดเร็วมากขึ้น

5. ราคาของทรัพยากรสารสนเทศสูงขึ้น เนื่องจากภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้นกับทุกประเทศทั่วโลก ทำให้ค่าของเงินลดลง จึงทำให้อำนาจการซื้อลดลงไปด้วย

ปัญหาการจัดการทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดกำลังประสบปัญหานั้น เป็นความท้าทายต่อการดำเนินงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศอย่างยิ่ง และเพื่อให้ห้องสมุดสามารถให้บริการแก่ผู้ใช้ให้ได้รับสารสนเทศที่มีคุณค่า ตรงกับความต้องการมากที่สุดนั้น ห้องสมุดควรจะต้องพิจารณาวางแผนการจัดการอย่างรอบคอบ โดยอาศัยกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศมาดำเนินงานเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นให้ได้รับผลกระทบน้อยที่สุด

งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศกับผู้ใช้ห้องสมุด

การดำเนินงานของห้องสมุดใด ๆ ก็ตาม หัวใจสำคัญของการดำเนินงานห้องสมุดก็คือ การให้บริการ ห้องสมุดส่วนใหญ่พยายามทุกวิถีทางที่จะจัดบริการให้สอดคล้องกับความต้องการ โดยคำนึงถึงความสะดวก รวดเร็วและทันต่อความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดมากที่สุด การที่ห้องสมุดมีทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด นับเป็นด่านแรกของการดำเนินงานเพื่อบริการ ดังนั้นวิธีการที่จะนำมาซึ่งทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุดก็คือ การนำเอากระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศทั้ง 6 ประการซึ่งได้แก่ การศึกษาผู้ใช้ การจัดทำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การเลือก การจัดหา การคัดออก และการประเมินทรัพยากรสารสนเทศ มาใช้นั้น ล้วนต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ใช้ห้องสมุดในอันที่จะแสดงความต้องการทรัพยากรสารสนเทศโดยการเสนอแนะ การให้ความช่วยเหลือในการกำหนดนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การคัดเลือก การคัดออก และการประเมินผล ซึ่งแต่ละขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศจะมีผู้ใช้ห้องสมุดมาเกี่ยวข้องด้วยเสมอ (ศิริพร พูลสุวรรณ, 2542, หน้า 25-26)

การศึกษาผู้ใช้

การศึกษาผู้ใช้หมายถึง การศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งในด้านการใช้ และความต้องการในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อนำข้อมูล ไปใช้ในการวางแผนและกำหนดเป็นนโยบาย

ประโยชน์ของการศึกษาผู้ใช้

1. ทำให้ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้ในด้านการใช้ ความสนใจและความต้องการในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศทั้งที่เกี่ยวกับประเภทและสาขาวิชา ตลอดจนพฤติกรรมในการใช้ ทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้ดียิ่งขึ้น
2. ทำให้มีข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดทำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้ สอดคล้องกับความต้องการและความเหมาะสมกับผู้ใช้ของสถาบันบริการสารสนเทศ

แนวทางการศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ

การศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศมีหลายวิธี แต่ที่นิยมศึกษามีดังนี้

1. การศึกษาจากสถิติการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ สถิติการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับการยืมทรัพยากรสารสนเทศของผู้ใช้ที่ยืมทรัพยากรสารสนเทศออกไปใช้ ภายนอกสถาบันบริการสารสนเทศกับข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรสารสนเทศภายในสถาบัน บริการสารสนเทศ โดยฝ่ายที่ทำหน้าที่ให้บริการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศจะเก็บสถิติข้อมูล การใช้โดยแยกตามประเภทและสาขาวิชาของทรัพยากรสารสนเทศ และแยกตามเพศ ตามระดับ การศึกษา หรือตามอาชีพของกลุ่มผู้ใช้

สถิติที่รวบรวมไว้นี้ สถาบันบริการสารสนเทศจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์ถึงความต้องการ ในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อสามารถพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้สนองความต้องการ ของผู้ใช้ได้อย่างแท้จริง การศึกษาผู้ใช้โดยการพิจารณาจากสถิติการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ นับเป็นวิธีการศึกษาที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้ที่น่าเชื่อถือได้มากและใช้ประโยชน์ได้ดี

2. การศึกษาการอ้างถึงในงานเขียน เป็นการศึกษาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศอีก รูปแบบหนึ่ง โดยศึกษาจากงานเขียนรูปแบบต่าง ๆ เช่น บทความในวารสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานความก้าวหน้าในการวิจัย รายงานผลการวิจัย หรืองานเขียนรูปแบบอื่น ๆ เพื่อให้ทราบว่า ผู้เขียนได้ข้อมูลในการเขียนงานแต่ละเรื่องจากทรัพยากรสารสนเทศประเภทใด รูปแบบใด เป็นจำนวนมากหรือน้อยเพียงใด เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่าผู้ใช้นิยมใช้ทรัพยากรสารสนเทศประเภท ใดในการอ้างถึงในงานเขียน

3. การสอบถามข้อมูลจากผู้ใช้ การสอบถามข้อมูลจากผู้ใช้โดยการส่งแบบสอบถาม หรือการสัมภาษณ์ผู้ใช้ เป็นวิธีการศึกษาผู้ใช้อีกวิธีหนึ่งที่นิยมกันมาก เพราะสามารถศึกษาจากผู้ใช้ กลุ่มใดหรือระยะเวลาใดก็ได้ โดยผู้ที่รับผิดชอบในการศึกษาสามารถสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้ ความสนใจ ความต้องการในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ ปัญหาที่ประสบในการใช้ ตลอดจนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการ ผลของการศึกษาวิธีนี้ทำให้ได้ข้อมูล เกี่ยวกับผู้ใช้ทรัพยากรสารสนเทศอันจะเป็นประโยชน์ในการจัดทำนโยบายการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของสถาบันบริการสารสนเทศต่อไป (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533, หน้า 95-97)

การศึกษาผู้ใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศสำหรับห้องสมุดนำมา พัฒนาศูนย์บริการสารสนเทศ นั้น ไม่ว่าจะโดยวิธีการศึกษาแบบใดก็จัดว่าเป็นประโยชน์ทั้งสิ้น ควรที่ห้องสมุดจะดำเนินการศึกษาเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อประสิทธิภาพการให้บริการและ อาจช่วยแก้ปัญหาการสิ้นเปลืองงบประมาณการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ได้

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

ประวัติ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นหน่วยงานส่งเสริมวิชาการของมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการสารสนเทศเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย พัฒนามาจากห้องอ่านหนังสือ ซึ่งเปิดบริการครั้งแรกเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2498 โดยใช้ห้องเลขที่ 203 ในอาคารเรียนของ วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน ต่อมาในปี พ.ศ. 2499 ห้องสมุดได้ย้ายมาอยู่อาคารอำนวยการ โดย ได้ใช้ห้องชั้นล่างของอาคารเป็นที่ปฏิบัติงานจนถึงปี พ.ศ. 2503 วิทยาลัยได้สร้างอาคารเรียน หลังใหม่เสร็จเรียบร้อย ห้องสมุดได้ย้ายอีกครั้งมาอยู่ในห้องโถงชั้นล่างของอาคารเรียนซีกหนึ่ง จนกระทั่งปี พ.ศ. 2516 วิทยาลัยได้งบประมาณก่อสร้างอาคารห้องสมุดเป็นเอกเทศ และเปิดใช้เมื่อ วันที่ 14 สิงหาคม 2516 เป็นต้นมา มีลักษณะเป็นอาคาร 2 ชั้น มีพื้นที่นั่งอ่านประมาณ 500 ที่นั่ง ต่อมาเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ. 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการเปลี่ยนฐานะเป็น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2533 มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ได้รับการยกวิทยฐานะเป็นมหาวิทยาลัยบูรพา สำนักหอสมุด กลาง วิทยาเขตบางแสน จึงมีฐานะเป็นสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นหน่วยงานที่มีฐานะ เทียบเท่าคณะในมหาวิทยาลัย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2536-2539 สำนักหอสมุดได้รับงบประมาณให้สร้างอาคารสำนักหอสมุดหลังใหม่ สูง 7 ชั้น มีพื้นที่นั่งอ่านประมาณ 1,500 ที่นั่ง และได้รับพระกรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่ออาคารว่า “อาคารเทพรัตนราชสุดา” และพระราชทานพระราชานุญาตให้อัญเชิญอักษรพระนามาภิไธย “สร” ประดิษฐานหน้าอาคาร พร้อมทั้งเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2538

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา แบ่งส่วนราชการออกเป็น 7 ฝ่าย ดังนี้

1. สำนักงานเลขานุการ
2. ฝ่ายบริการสิ่งพิมพ์
3. ฝ่ายวางแผนและพัฒนาทรัพยากร
4. ฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากร
5. ฝ่ายส่งเสริมการใช้บริการ
6. ฝ่ายโสตทัศนศึกษา
7. ฝ่ายเอกสารและวารสาร

(มหาวิทยาลัยบูรพา, 2538, หน้า 4-5)

เกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติงานการจัดหาหนังสือของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

1. สำนักหอสมุด โดยฝ่ายวางแผนและพัฒนาทรัพยากร ทำหน้าที่จัดหาหนังสือเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้า วิจัย ครอบคลุมหลักสูตรทั้งหมดที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังส่งเสริมการอ่านเพื่อพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการของคณาจารย์ นิสิต ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ นักเรียน โรงเรียนสาธิต ประชาชนและเยาวชนทั่ว ๆ ไปอีกด้วย

2. หนังสือที่สำนักหอสมุดดำเนินการจัดหาเข้ามาให้บริการในห้องสมุดนั้น หมายถึงหนังสือที่ผ่านกระบวนการพิมพ์ หนังสือต้นฉบับตัวเขียน ทั้งที่มีเนื้อหาทางด้านวิชาการและหนังสืออ่านเพื่อความบันเทิง หนังสือสารคดี วรรณกรรมเด็ก หนังสือประเภทอ้างอิง วิทยานิพนธ์ ซีดี-รอม (CD-ROM) ซึ่งทดแทนสื่อสิ่งพิมพ์ รวมถึงหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ด้วย

3. การจัดหาหนังสือมี 3 ลักษณะ ได้แก่ การจัดซื้อ การได้รับบริจาค และการแลกเปลี่ยน

4. การจัดหาหนังสือโดยการจัดซื้อ สำนักหอสมุดได้รับการจัดสรรงบประมาณจากเงินงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัยในหมวดวัสดุค้ำรา โดยมีอัตราส่วนในการจัดสรรงบประมาณระหว่างการจัดซื้อหนังสือและวารสาร เท่ากับ 40 : 60
5. งบประมาณเงินรายได้มหาวิทยาลัย สำนักหอสมุดจะดำเนินการจัดซื้อหนังสือ ประกอบการเรียนตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย รวมทั้งหนังสือประเภทต่าง ๆ เพื่อประกอบการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและนันทนาการ
6. สำนักหอสมุดจะดำเนินการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อการจัดซื้อหนังสือให้แก่คณะต่าง ๆ ตามสัดส่วนของจำนวนค่านิสิตลงทะเบียนเต็มเวลา (FTES: Full Time Equivalent Student) ในเดือนตุลาคมของทุกปี
7. หนังสือจะได้รับการคัดเลือกจากคณาจารย์ประจำภาควิชาต่าง ๆ รวมทั้งบรรณารักษ์ นิสิต ตลอดจนผู้ใช้ห้องสมุดทั่ว ๆ ไป มีสิทธิในการเสนอแนะและคัดเลือกหนังสือเพื่อนำมาให้บริการในห้องสมุด
8. การจัดหาหนังสือของสำนักหอสมุด จะขอความร่วมมือจากคณาจารย์พิจารณา คัดเลือกหนังสือจากร้านตัวแทนจำหน่ายหนังสือ จากองค์กรที่ให้บริการหนังสือ หรือจากร้านค้า ที่นำหนังสือมาให้คัดเลือกรวมทั้งการคัดเลือกจากรายการหนังสือ ซึ่งสำนักหอสมุดส่งไปยังภาควิชาเป็นระยะ ๆ อีกด้วย
9. หนังสือคัดเลือกจากคณาจารย์ในส่วนของเงินงบประมาณแผ่นดินที่แต่ละคณะได้รับการจัดสรรจะต้องได้รับความเห็นชอบการจัดซื้อจากหัวหน้าภาควิชา หรือคณบดี ทุกครั้ง
10. รายการหนังสือที่คณาจารย์ได้คัดเลือกให้สำนักหอสมุดจัดซื้อ สำนักหอสมุดจะสรุป และรายงานผลแจ้งไปยังภาควิชาหรือคณะ เมื่อสิ้นปีงบประมาณเป็นประจำทุกปี
11. ระหว่างปีงบประมาณ สำนักหอสมุดจะแจ้งยอดเงินคงเหลือให้แก่แต่ละภาควิชา/ คณะรับทราบเป็นระยะ ๆ
12. สำนักหอสมุดจะดำเนินการจัดซื้อหนังสือซึ่งคัดเลือกจากภาควิชาหรือคณะ โดยคณาจารย์เป็นผู้คัดเลือกให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน หรือก่อนการปิดงบประมาณประจำปี
13. การเสนอหนังสือให้สำนักหอสมุดจัดซื้อผ่านทางอินเทอร์เน็ต สำนักหอสมุดจะดำเนินการตรวจสอบรายการหนังสือดังกล่าวและแจ้งผลการเสนอแนะกลับไปยังผู้เสนอแนะทุกราย
14. หนังสืออ้างอิงที่มีอยู่ในรูปของ ซีดี-รอม (CD-ROM) จะได้รับการพิจารณาจัดหาทดแทนสื่อสิ่งพิมพ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากมีราคาต่ำกว่า
15. หนังสือที่จะได้รับการจัดซื้อ ได้แก่ หนังสือที่ยังไม่มีให้บริการในสำนักหอสมุด หรือมีให้บริการแต่มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการใช้

16. หนังสือภาษาต่างประเทศ โดยปกติจะจัดซื้อเพียง 1 เล่ม / ชื่อเรื่อง

17. หนังสือภาษาไทยประเภทสารคดี บันเทิงคดี หนังสืออ่านประกอบ จัดซื้อจำนวน 1-3 เล่ม/ ชื่อเรื่อง หากเป็นหนังสือตำราเรียนหรืออ่านประกอบทางด้านวิชาการ จัดซื้อจำนวน 3-10 เล่ม /ชื่อเรื่อง

18. หนังสือชื่อเรื่องใดหากมี 2 ลักษณะ เช่น ปกแข็ง และปกอ่อน โดยมีราคาแตกต่างกัน สำนักหอสมุดจะพิจารณาจัดซื้อฉบับที่มีราคาต่ำกว่าเสมอ ยกเว้นแต่เฉพาะหนังสือลักษณะพิเศษเท่านั้น อาทิ หนังสือพระราชนิพนธ์ เป็นต้น

19. การจัดซื้อหนังสือจากตัวแทนจำหน่ายหนังสือ จะพิจารณาร้านค้าที่ให้บริการดี ราคายุติธรรม มีความซื่อสัตย์ ส่งของถูกต้อง ตรงต่อเวลา และให้บริการด้วยความรวดเร็ว

20. การจัดซื้อหนังสือ สำนักหอสมุดจะดำเนินการเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่องตลอดปีงบประมาณ

21. หนังสือบริจาค สำนักหอสมุดจะรับหนังสือบริจาคที่ไม่มีเงื่อนไขในการบริจาค หากผู้บริจาคให้บริจาคโดยมีเงื่อนไข จะต้องนำเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการบริหารของสำนักหอสมุดทุกครั้ง

22. หนังสือเก่าที่ปัจจุบันไม่สามารถจัดหาหรือหาซื้อได้เมื่อผู้ใช้บริการห้องสมุดมีความต้องการใช้หนังสือดังกล่าว สำนักหอสมุดจะดำเนินการขอถ่ายสำเนาเอกสารจากสถาบันอื่น โดยการยืมระหว่างห้องสมุด

23. หนังสือบริจาคที่ได้รับทั้งจากหน่วยงาน หรือส่วนบุคคล สำนักหอสมุดจะดำเนินการคัดเลือกประเมินคุณค่าและพิจารณาจัดให้บริการในห้องสมุด โดยปกติจำนวน 1-5 เล่ม / ชื่อเรื่อง หากได้รับหนังสือแต่ละชื่อมีจำนวนมากเกินความต้องการ จะคัดเลือกให้กับ มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตสระแก้ว และจันทบุรี

24. วิทยานิพนธ์ของมหาวิทยาลัยบูรพา ต้องดำเนินการจัดหาเพื่อให้บริการอย่างน้อย 2 เล่ม/ชื่อเรื่อง เพื่อให้บริการในห้องสมุด

25. หนังสือแลกเปลี่ยน สำนักหอสมุดจะดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือกับสถาบันอื่น ๆ ในลักษณะสิ่งพิมพ์ประเภทเดียวกันแบบเล่มต่อเล่ม เช่น วิทยานิพนธ์ เป็นต้น (ฝ่ายวางแผนและพัฒนาทรัพยากร มหาวิทยาลัยบูรพา, 2545)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ปัทมาธิ วัชรพันธ์ มาลี เสียงไทย และอชญา แสงกระจ่าง (2528, หน้า 43-59) ได้วิจัยเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปริมาณการใช้เงินจัดซื้อหนังสือ กับการใช้หนังสือในหมวดวิชาต่าง ๆ ที่จัดซื้อในปี พ.ศ. 2524 ซึ่งเป็นหนังสือที่สามารถยืมออกได้ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจโดยสร้างแบบบันทึกรายละเอียดเก็บข้อมูลจากสมุดทะเบียนผู้บัตร์รายการและบัตรหนังสือ จากการวิเคราะห์พบว่า หอสมุดใช้เงินจัดซื้อหนังสือในหมวดสังคมศาสตร์มากที่สุด ได้จำนวนชื่อเรื่องในหมวดสังคมศาสตร์มากที่สุด และได้จำนวนเล่มมากที่สุดเช่นเดียวกัน อาจารย์และบรรณารักษ์เป็นผู้สั่งซื้อหนังสือภาษาต่างประเทศในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ปริมาณการใช้พบว่า ใช้หนังสือในหมวดสังคมศาสตร์มากที่สุด จากการจำแนกการใช้ตามประเภทของผู้ใช้เฉพาะอาจารย์ ปรากฏว่าใช้หนังสือหมวดวิทยาศาสตร์มากที่สุด การลงทุนกับการใช้หนังสือในแต่ละหมวดวิชาเปรียบเทียบกัน พบว่า มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน สรุปได้ว่าการจัดซื้อหนังสือของหอสมุดในปี พ.ศ. 2524 มีความสัมพันธ์กับการใช้ในปีการศึกษา 2525

ชนิดา จริยาพรพงศ์ (2532) ศึกษาปริมาณ สาขาวิชา ประเภทของหนังสือที่จัดหารวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดหาและการใช้หนังสือที่จัดหาในระยะ 3 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2525-2527 ของหอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยรวบรวมข้อมูลจากสมุดทะเบียนหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ บัตร์รายการ และบัตรหนังสือ ผลการศึกษาพบว่าการจัดหาและการใช้หนังสือภาษาไทยมีมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ การจัดหาและการใช้หนังสือสารคดีทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมีมากกว่าหนังสือบันเทิงคดี หนังสือภาษาไทยที่จัดหาและใช้มากคือ สาขามนุษยศาสตร์ หนังสือภาษาต่างประเทศมีการจัดหามากในสาขาสังคมศาสตร์ แต่มีการใช้มากในสาขามนุษยศาสตร์ การจัดหาและการใช้หนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

นันทนา กรดเต็ม (2534, หน้า ง) ได้ศึกษาปริมาณหมวดหมู่ (ตามการแบ่งหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมดิวอี้) และประเภทหนังสือ (ตามการแบ่งหมวดหมู่พิเศษของหอสมุดสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ. 4 หมวด คือ หมวดชีวประวัติบุคคล หนังสือภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับประเทศไทย นวนิยายและหนังสือบันเทิงคดีก่อน) ที่จัดหาในช่วงปี พ.ศ. 2528-2530 รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดหาและการใช้หนังสือในช่วง 3 ปีดังกล่าวของหอสมุดสถาบันสอนภาษา เอ.ยู.เอ. โดยรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ เลขเรียกหนังสือ ปีที่จัดหา จำนวนที่จัดหา วิธีการจัดหา และปริมาณการยืม จากรายการหนังสือใหม่เฉพาะภาษาอังกฤษ บัตร์ทะเบียนและบัตรหนังสือที่แสดงการยืม-คืน ผลการศึกษาพบว่า หนังสือที่มีการจัดหามากคือ

หมวด 300 สังคมศาสตร์ หมวด 400 ภาษาศาสตร์ หมวด 800 วรรณคดี และนวนิยายตามลำดับ
สำหรับการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ของการจัดหาและการใช้หนังสือ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ พบว่า การจัดหาและการใช้หนังสือในช่วง 3 ปี (พ.ศ. 2528-2530) มีความสัมพันธ์กัน
ในระดับสูง

ประไพพรรณ จารุทวี (2536, หน้า 69-71) ได้ศึกษาปริมาณ สาขาวิชาและประเภทของ
หนังสือที่จัดหา และการใช้หนังสือของห้องสมุดกลาง สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. 2530-2535 รวมทั้งศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างการจัดหาหนังสือที่จัดหาเข้ามาโดยการซื้อ
โดยใช้งบประมาณประจำปีและงบรายได้พิเศษของปีงบประมาณ 2529-2530 และการใช้ของผู้ใช้
ในช่วงปี พ.ศ. 2530-2532 ผู้วิจัยรวบรวมรายการหนังสือจากสมุดทะเบียน บัตรรายการหนังสือ
บัตรยืมหนังสือ ผลการศึกษาพบว่า ในด้านปริมาณการจัดหาหนังสือในปีงบประมาณ 2529 และ
2530 ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรจัดหาหนังสือภาษาไทยมากกว่าภาษาต่างประเทศ แต่จัดหาหนังสือ
ทั้ง 2 ประเภทในหมวด H สังคมศาสตร์ มากที่สุด หมวดที่จัดหาน้อยที่สุด คือหมวด E-F
ประวัติศาสตร์อเมริกา หมวดที่ไม่มีการจัดหาเลย คือหมวด V นาวิกศาสตร์ ในด้านปริมาณการใช้
หนังสือพบว่า ผู้ใช้หนังสือภาษาไทยในปริมาณที่สูงกว่าและมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ
หนังสือภาษาไทยและหนังสือภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มากที่สุดคือ H สังคมศาสตร์ หนังสือ
ภาษาไทยหมวดที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ หมวด A ความรู้ทั่วไป ส่วนหนังสือภาษาต่างประเทศคือ
หมวด E-F ประวัติศาสตร์อเมริกา ในด้านปริมาณการใช้ของผู้ใช้ที่มีสถานภาพต่างกัน นิสิต
ปริญญาตรี ใช้หนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมากที่สุด ในด้านความสัมพันธ์ระหว่าง
การจัดหาและการใช้ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า การจัดหาและการใช้หนังสือ
ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

วาสนา ธนะสุข (2538) ได้ศึกษาปริมาณและการใช้หนังสือที่จัดหาตามการเสนอแนะ
ของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่จัดหาในช่วงปี พ.ศ. 2531 ถึง พ.ศ.
2535 รวมทั้งศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ของการจัดหาและการใช้หนังสือดังกล่าวในช่วงเวลา 7 ปี
(พ.ศ. 2531-2537) เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการพัฒนาทรัพยากร
ห้องสมุด ในการดำเนินการศึกษา ผู้วิจัยได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง
เลขเรียกหนังสือ ปีที่จัดหา ชื่อผู้เสนอแนะให้จัดหาและบัตรหนังสือที่แสดงการยืม-คืน โดยได้
เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปความถี่และอัตราส่วนร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า หนังสือที่มีการ
จัดหาและมีความถี่ในการใช้มากที่สุดคือ หมวด 300 สังคมศาสตร์ รองลงมาคือหนังสือหมวด 500
วิทยาศาสตร์ สำหรับการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ของการจัดหาและการใช้หนังสือ ด้วยการหาค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า การจัดหาและการใช้หนังสือในช่วงเวลาดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

มัทธนา เจริญแพทย์ (2542) ศึกษาการจัดหาและการใช้หนังสือของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ. 2535-2537 รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดหาและการใช้หนังสือดังกล่าว เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการคัดเลือกหนังสือให้เหมาะสม ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และสอดคล้องกับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย โดยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือจากสมุดทะเบียน ค้นเลขหมู่หนังสือจาก OPAC (Online Public Access Catalog) และการใช้หนังสือจากบัตรยืมหนังสือ ผลการวิจัยพบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2535-2537 ห้องสมุดจัดหาหนังสือภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ หนังสือที่จัดหามากที่สุดและถูกยืมใช้มากที่สุดคือ หนังสือหมวด 300 สังคมศาสตร์ หมวด 600 วิทยาศาสตร์ประยุกต์และหมวด 500 วิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ ตามลำดับ หนังสือหมวด 200 ศาสนา จัดหาและถูกยืมใช้น้อยที่สุด แต่เมื่อพิจารณาถึงอัตราการยืมต่อเล่ม พบว่า หนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศหมวด 100 ปรัชญา มีอัตราการยืมต่อเล่มสูงที่สุด ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างการจัดหาและการใช้หนังสือด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า การจัดหาหนังสือมีความสัมพันธ์กับการใช้หนังสือในระดับสูง

สุรีย์ บุษงามงคล (2542) ศึกษาการจัดหาและการใช้หนังสือของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. 2539-2541 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปริมาณการจัดหาหนังสือโดยวิธีการจัดซื้อในปีงบประมาณ พ.ศ. 2538 และ 2539 กับปริมาณการใช้หนังสือของผู้ใช้ในช่วงปี พ.ศ. 2539-2541 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการจัดหาหนังสือของฝ่ายพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด ให้สอดคล้องกับความต้องการใช้หนังสือในสาขาวิชาต่าง ๆ การศึกษาดังกล่าวผู้วิจัยใช้ข้อมูลของหนังสือจากสมุดทะเบียนฐานข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดกลางและบัตรประจำหนังสือ จำนวน 9,476 เล่ม ผลการวิจัยพบว่า หมวดหมู่ของหนังสือที่จัดหามากที่สุดคือ หมวด T เทคโนโลยี หมวดที่จัดหาน้อยที่สุดคือ หมวด U ยุทธศาสตร์ หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุดคือ หมวด T เทคโนโลยี หมวดหมู่ที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ หมวด V นาวิกศาสตร์ ประเภทของผู้ใช้มากที่สุดคือนักศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาคือนักศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อาจารย์ และข้าราชการตามลำดับ สำหรับการศึกษาค่าความสัมพันธ์ของการจัดหาและการใช้หนังสือโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

งานวิจัยในต่างประเทศ

พูน (Poon, 1982) ศึกษาเรื่องการประเมินทรัพยากรสารสนเทศด้านสังคมศาสตร์ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในฮ่องกง 2 แห่งคือ มหาวิทยาลัยจีนฮ่องกง และมหาวิทยาลัยฮ่องกง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงจำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่ควรจะมีตามบรรณานุกรมมาตรฐานของห้องสมุดมหาวิทยาลัย ความเพียงพอของทรัพยากรสารสนเทศ ตลอดจนความพึงพอใจของผู้ใช้บริการห้องสมุด กลุ่มตัวอย่างเป็นคณาจารย์และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ผลการศึกษาพบว่าห้องสมุดทั้ง 2 แห่งมีทรัพยากรสารสนเทศจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของทรัพยากรสารสนเทศตามบรรณานุกรมมาตรฐานที่ควรจะมีในห้องสมุดมหาวิทยาลัย ทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสืออ้างอิง หนังสือวารสารและหนังสือพิมพ์ มีจำนวนเพียงพอต่อการเรียนการสอน แต่มีความเพียงพอในระดับน้อยสำหรับการวิจัย ส่วนสิ่งพิมพ์รัฐบาลและสิ่งพิมพ์ขององค์กรนานาชาติ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย เอกสารการประชุมสัมมนา และแผนที่ มีจำนวนเพียงพอในระดับน้อยสำหรับการเรียนการสอนและการวิจัย และโดยทั่วไปผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในการให้บริการห้องสมุด นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มีข้อเสนอแนะ 3 อันดับแรกคือ ให้ห้องสมุดปรับปรุงพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่เดิม ให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่อินเทอร์เน็ตและขยายขอบเขตของการทำวิจัย ทั้งนี้เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศทางด้านสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่งในฮ่องกงมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บริทเทน และเวบสเตอร์ (Britten & Webster, 1992, pp. 239-248) ศึกษาความต้องการใช้หนังสือจากการเปรียบเทียบคุณลักษณะของหนังสือที่มีผู้ใช้ยืมมากที่สุดของห้องสมุดนอกซ์วิลล์ มหาวิทยาลัยเทนเนสซี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากโปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติ (Geac Automated System) โปรแกรมชุดคำสั่ง การยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ ระหว่างปี ค.ศ. 1982-1990 ข้อมูลดังกล่าวเป็นรายชื่อหนังสือที่ได้รับการยืมมากที่สุด 400 อันดับแรกตามการแบ่งหมวดหมู่ของระบบรัฐสภาอเมริกัน จำนวน 20 หมวด รวมหนังสือจำนวน 8,000 รายชื่อ ซึ่งมีอัตราการยืมมากกว่า 26 ครั้งต่อชื่อเรื่อง ในขณะที่อัตราเฉลี่ยการยืมของหนังสือนอกจากนี้เท่ากับ 2.65 ครั้งต่อชื่อเรื่อง ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะของหนังสือที่ได้รับการยืมมากที่สุดปรากฏว่าขึ้นอยู่กับสำนักพิมพ์ และภาษาของหนังสือ โดยหนังสือภาษาอังกฤษจะได้รับการยืมมากกว่าหนังสือภาษาอื่น ๆ

เดย์ และเรวิล (Day & Reville, 1995) ศึกษาการประเมินทรัพยากรสารสนเทศโดยการวิเคราะห์การยืมหนังสือออกนอกห้องสมุดของห้องสมุดมหาวิทยาลัยลิเวอร์พูล จอห์น มอเรส ในประเทศอังกฤษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงจำนวนของหนังสือที่ได้รับการยืมในช่วง 1 ปีแรกหลังจากจัดหาเข้าห้องสมุด และอัตราการยืมเฉลี่ยของหนังสือที่ได้รับการจัดหาเข้าห้องสมุดใน

ช่วง 1 ปี จำนวน 42 สาขาวิชา เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการงบประมาณสำหรับการจัดซื้อหนังสือในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีอัตราการยืมมากน้อยตามลำดับ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลโปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติไดนิกซ์ (Dynix Automated System) โปรแกรมชุดคำสั่ง การยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ ผลการศึกษาพบว่า หนังสือที่จัดหาจำนวนร้อยละ 60-70 มีปริมาณการยืมในช่วง 1 ปีหลังจากหนังสือได้รับการจัดหาเข้าห้องสมุด และมีอัตราการยืมเฉลี่ยของหนังสือ 42 สาขาวิชา จำนวน 0.83-7.10 ครั้งต่อเล่ม

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาและการใช้หนังสือของห้องสมุดในสถาบันต่าง ๆ ทั้งจากในและต่างประเทศ มีประเด็นการศึกษาวิจัย ดังนี้คือ

ด้านการจัดหาหนังสือ พบว่า ผู้วิจัยศึกษาการจัดหาหนังสือของห้องสมุดจำแนกสาขาวิชาตามการแบ่งหมวดหมู่มาตรฐานสากล ได้แก่ ระบบทศนิยมของคิวอี้และระบบรัฐสภาอเมริกัน โดย ปิ่นชารีย์ วีระพันธ์ มาลี เสียงไทย และอชณา แสงกระจ่าง, ชนิตา จริยาพรพงศ์, ประไพพรรณ จารุทวี และมัทนา เจริญแพทย์ ศึกษาวิจัยพบว่าห้องสมุดจัดหาหนังสือภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ โดยหนังสือที่ห้องสมุดจัดหามากที่สุดคือหมวด 300 หรือหมวด H สังคมศาสตร์ จากผลการวิจัยของปิ่นชารีย์ วีระพันธ์ มาลี เสียงไทย และอชณา แสงกระจ่าง, ชนิตา จริยาพรพงศ์, นันทนา กรดเต็ม, ประไพพรรณ จารุทวี และมัทนา เจริญแพทย์ ทั้งนี้แตกต่างจากงานวิจัยของสุรีย์ บุญงามงคล ที่พบว่าห้องสมุดจัดหาหนังสือในหมวดวิชาเทคโนโลยีหรือหมวด T มากที่สุด และหมวดที่จัดหาน้อยที่สุดคือหมวด U ยุทธศาสตร์ โดยที่ผลการวิจัยของประไพพรรณ จารุทวี หมวดที่ใช้น้อยที่สุดคือ หมวด E-F ประวัติศาสตร์อเมริกา ส่วนมัทนา เจริญแพทย์ วิจัยพบว่าหนังสือที่ได้รับการจัดหาน้อยที่สุดคือหมวด 200 ศาสนา

นอกจากการศึกษาการจัดหาจะศึกษาหนังสือโดยจำแนกตามหมวดหมู่แล้ว ยังมีการศึกษาเกี่ยวกับจำนวนหนังสือที่ควรจะมีตามมาตรฐานบรรณานุกรม ตลอดจนจำนวนที่จัดหาและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ ตามผลการวิจัยของ พูน ในปี 1982 ซึ่งพบว่าทรัพยากรสารสนเทศมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการวิจัย แม้ว่าผู้ให้บริการจะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของห้องสมุดโดยทั่ว ๆ ไปก็ตาม

ด้านการศึกษาการใช้หนังสือที่ได้รับการจัดหาของห้องสมุด จากผลการวิจัยของชนิตา จริยาพรพงศ์ และประไพพรรณ จารุทวี พบว่าหนังสือภาษาไทยมีจำนวนการใช้มากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ และการศึกษาการใช้หนังสือจำแนกตามสาขาวิชาต่าง ๆ ตามระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือ ผลการวิจัยของนันทนา กรดเต็ม, วาสนา ธนะสุข, มัทนา เจริญแพทย์, และประไพพรรณ จารุทวี พบว่าหนังสือที่ได้รับการใช้มากที่สุดได้แก่หมวด 300 หรือหมวด H

สังคมศาสตร์ ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของสุรีย์ บุนงามมงคล ที่พบว่า หนังสือหมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุดคือ หมวด T เทคโนโลยี

ส่วนอัตราการยืมหนังสือต่อเล่มนั้น ผลการวิจัยของเคย์และเรวิล ในปี 1995 พบว่า หนังสือในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ได้รับการจัดหาในช่วง 1 ปี ร้อยละ 60-70 ได้รับการยืมและมีอัตราเฉลี่ย 0.83-7.10 ครั้งต่อเล่ม ในขณะที่ บริทเทนและเวบสเตอร์ ในปี 1992 ศึกษาปริมาณการใช้หนังสือเพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของหนังสือที่มีการใช้มากที่สุด ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะของหนังสือที่มีการใช้มากที่สุดขึ้นอยู่กับสำนักพิมพ์และภาษาของหนังสือ ส่วนหนังสือที่มีการใช้ในอัตราการยืมต่อเล่มสูงที่สุดตามผลการวิจัยของมัดธนา เจริญแพทย์ ในปี 2542 ได้แก่หนังสือหมวด 100 ปรัชญา

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาการใช้หนังสือจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้ จากการศึกษาของปีณทาร์รี่ วีระพันธ์ มาลี เสียงไทย และอชนา แสงกระจ่าง ในปี 2528 พบว่าอาจารย์ใช้หนังสือหมวดวิทยาศาสตร์มากที่สุด โดยที่นิสิตปริญญาตรีใช้หนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมากที่สุด จากผลการวิจัยของประไพพรรณ จารุทวี ในปี 2536 และการวิจัยของสุรีย์ บุนงามมงคล ในปี 2542 พบว่านักศึกษาปริญญาตรีใช้หนังสือมากที่สุดเมื่อเทียบกับผู้ใช้กลุ่มอื่น ๆ

การวิจัยด้านความสัมพันธ์ของการจัดหากับการใช้หนังสือที่ได้รับการจัดหา ผลการวิจัยของชนิดา จรียาพรพงศ์, นันทนา กรดเต็ม, ประไพพรรณ จารุทวี, วาสนา ธนะสุข, มัดธนา เจริญแพทย์ และสุรีย์ บุนงามมงคล พบว่าการจัดหาหนังสือมีความสัมพันธ์กับการใช้หนังสือในระดับสูง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาปริมาณและสาขาวิชาของหนังสือ ปริมาณการใช้หนังสือและวิเคราะห์อัตราการใช้หนังสือในแต่ละหมวดที่จัดหามาในช่วงปี พ.ศ. 2541-2542 โดยศึกษาเฉพาะหนังสือทั่วไปหมวด 000-900 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. รายการหนังสือที่จัดหาเข้ามาในสำนักหอสมุด ตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2540-30 กันยายน พ.ศ. 2542 ได้มาจากรายงานจากฐานข้อมูลโปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ฮอริซอน (Horizon Automatic Library System) โปรแกรมชุดคำสั่ง การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ (Acquisition Module) ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
2. จำนวนครั้งในการยืมหนังสือที่จัดหาเข้ามาตามข้อ 1 ซึ่งผู้ใช้ห้องสมุดยืมออกจากสำนักหอสมุด ตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2540-30 กันยายน พ.ศ. 2543 โดยการสืบค้นจากฐานข้อมูลโปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติฮอริซอน โปรแกรมชุดคำสั่ง การยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ (Circulation Module) ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ รายการหนังสือที่จัดหาเข้ามาในสำนักหอสมุด จากรายงานการจัดหาหนังสือของโปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติ โปรแกรมชุดคำสั่ง การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ข้อมูลประเภทของหนังสือ เลขหมู่หนังสือ จากโปรแกรมชุดคำสั่ง การสืบค้นสารสนเทศ (OPAC : Online Public Access Cataloging Module) และข้อมูลการยืมหนังสือออกนอกห้องสมุดจากโปรแกรมชุดคำสั่ง การยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเริ่มดำเนินการในเดือน พฤศจิกายน 2543 ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือ

1.1 รายงานผลการจัดหาหนังสือที่จัดซื้อเข้ามาในสำนักหอสมุด ปี พ.ศ. 2541-2542 หรือตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2540 ถึง 30 กันยายน 2542 จากโปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติ โปรแกรมชุดคำสั่งการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ รายละเอียดในรายงานผลประกอบด้วย งบประมาณ ชื่อหนังสือ ราคาต่อหน่วย ราคารวมต่อรายการ หมายเลขประจำรายการหนังสือ ในฐานข้อมูล (Bib. Number)

จากรายงานผลการจัดหาหนังสือ มีหนังสือที่จัดซื้อเข้ามาในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำนวน 3,816 ชื่อเรื่อง (7,333 เล่ม) แยกเป็นหนังสือภาษาไทย จำนวน 2,447 ชื่อเรื่อง (5,942 เล่ม) และหนังสือภาษาต่างประเทศจำนวน 1,369 ชื่อเรื่อง (1,391 เล่ม)

1.2 นำรายงานผลดังกล่าวที่มีข้อมูลหนังสือมาสืบค้นเลขหมู่หนังสือและประเภทของหนังสือ จากฐานข้อมูลของโปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติตามหมายเลขประจำรายการหนังสือ ในฐานข้อมูล โปรแกรมชุดคำสั่ง การสืบค้นสารสนเทศ โดยผู้วิจัยได้จำแนกประเภทของหนังสือที่ไม่อยู่ในขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้และคัดออก ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น หนังสือเด็ก หนังสืออ้างอิง รวมจำนวน 416 เล่ม ดังนั้นจะมีหนังสือในขอบข่ายงานวิจัยนี้จำนวน 6,917 เล่ม แยกเป็นหนังสือภาษาไทย จำนวน 5,538 เล่ม และภาษาต่างประเทศ จำนวน 1,379 เล่ม

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ

นำรายงานดังกล่าวมาสืบค้นข้อมูลจำนวนครั้งในการยืมออกนอกสำนักหอสมุดกับฐานข้อมูลโปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติ โปรแกรมชุดคำสั่ง การยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ โดยเก็บข้อมูลการใช้หนังสือระหว่างปี พ.ศ. 2541-2543 หรือตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2540-30 กันยายน พ.ศ. 2543

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. หนังสือที่จัดหา จำแนกตามลักษณะของข้อมูลดังนี้

1.1 บันทึกข้อมูลของหนังสือแต่ละชื่อเรื่อง ของปี พ.ศ. 2541 และ 2542 จำแนกตามระบบการจัดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของคีวอี้ ดังนี้ (พวา พันธุ์เมฆา, 2541, หน้า 11-14)

- หมวด 000 ความรู้ทั่วไป
- 010 บรรณานุกรมและแค็ตตาล็อก
- 020 บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
- 030 หนังสือรวบรวมความรู้ทั่วไป สารานุกรม
(ไม่ได้กำหนดใช้)
- 050 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง วารสาร และครรชนีของสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง
ครรชนีวารสาร
- 060 องค์กรต่าง ๆ และพิพิธภัณฑวิทยา
- 070 วารสารศาสตร์ การพิมพ์
- 080 รวมเรื่องทั่วไปที่ไม่อาจจัดลงในหมวดหมู่ใดหมวดหมู่
หนึ่งได้
- 090 หนังสือต้นฉบับตัวเขียนและหนังสือหายาก
- หมวด 100 ปรัชญา
- 110 อภิปรัชญา
- 120 ทฤษฎีแห่งความรู้ ความเป็นมนุษย์
- 130 จิตวิทยานามธรรม
- 140 ความคิดทางปรัชญาเฉพาะกลุ่ม
- 150 จิตวิทยา
- 160 ตรรกวิทยา
- 170 จริยศาสตร์ จริยธรรม ศีลธรรม
- 180 ปรัชญาสมัยโบราณ ปรัชญาสมัยกลาง ปรัชญา
ตะวันออก
- 190 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่
- หมวด 200 ศาสนา
- 210 ศาสนาธรรมชาติ
- 220 คัมภีร์ไบเบิล
- 230 เทววิทยาตามแนวคริสต์ศาสนา
- 240 ศีลธรรมของชาวคริสเตียน
- 250 ศาสนาคริสต์ในท้องถิ่นและระเบียบแบบแผนปฏิบัติ
- 260 สังคมของชาวคริสต์

- 270 ประวัติศาสนามาคริสต์
 280 นิกายต่าง ๆ ในศาสนาคริสต์
 290 ศาสนาเปรียบเทียบและศาสนาอื่น ๆ
- หมวด 300 สังคมศาสตร์
 310 สถิติทั่วไป
 320 รัฐศาสตร์
 330 เศรษฐศาสตร์
 340 กฎหมาย
 350 รัฐประศาสนศาสตร์
 360 ปัญหาสังคม และบริการสังคม
 370 การศึกษา
 380 การพาณิชย์ การสื่อสาร การขนส่ง
 390 ขนบธรรมเนียม ประเพณี คติชนวิทยา
- หมวด 400 ภาษา
 410 ภาษาศาสตร์
 420 ภาษาอังกฤษ
 430 ภาษาเยอรมัน
 440 ภาษาฝรั่งเศส
 450 ภาษาอิตาลี
 460 ภาษาสเปน ภาษาโปรตุเกส
 470 ภาษาละติน
 480 ภาษากรีก
 490 ภาษาอื่น ๆ
- หมวด 500 วิทยาศาสตร์
 510 คณิตศาสตร์
 520 ดาราศาสตร์
 530 ฟิสิกส์
 540 เคมี
 550 การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับโลก
 560 บรรพชีวินวิทยา

- 570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต
580 วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับพืช
590 วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสัตว์
- หมวด 600 เทคโนโลยี
- 610 แพทยศาสตร์
620 วิศวกรรมศาสตร์
630 เกษตรศาสตร์
640 คหกรรมศาสตร์ และชีวิตครอบครัว
650 การจัดการธุรกิจ
660 วิศวกรรมเคมี และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง
670 โรงงาน ผลิตภัณฑ์จากโรงงาน
680 โรงงานผลิตสิ่งของเพื่อประโยชน์เฉพาะอย่าง
690 การก่อสร้างและวัสดุก่อสร้าง
- หมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มณฑลศิลป์
- 710 ภูมิสถาปัตยกรรม การออกแบบบริเวณพื้นที่
720 สถาปัตยกรรม
730 ประติมากรรม และศิลปะพลาสติก
740 การวาดเขียน และศิลปะตกแต่ง
750 จิตรกรรม การเขียนภาพ
760 ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะกราฟฟิก
770 การถ่ายภาพ และภาพถ่าย
780 ดนตรี
790 นันทนาการ ศิลปะการแสดง การกีฬา
- หมวด 800 วรรณคดี
- 810 วรรณคดีอเมริกัน
820 วรรณคดีอังกฤษ
830 วรรณคดีเยอรมัน
840 วรรณคดีฝรั่งเศส
850 วรรณคดีอิตาลี
860 วรรณคดีสเปน วรรณคดีโปรตุเกส

025.2

๐ 431 ก

198398

870	วรรณคดีละติน
880	วรรณคดีกรีก
890	วรรณคดีอื่น ๆ
หมวด 900	ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์
910	ภูมิศาสตร์
920	ชีวประวัติ ประวัติบุคคล
930	ประวัติศาสตร์โลกโบราณ
940	ประวัติศาสตร์ทวีปยุโรป
950	ประวัติศาสตร์ทวีปเอเชีย
960	ประวัติศาสตร์ทวีปแอฟริกา
970	ประวัติศาสตร์ทวีปอเมริกาเหนือ
980	ประวัติศาสตร์ทวีปอเมริกาใต้
990	ประวัติศาสตร์ส่วนอื่น ๆ ของโลก และบริเวณนอกโลก

1.2 แสดงเปรียบเทียบปริมาณและอัตราส่วนร้อยละของจำนวนหนังสือที่จัดหารมา ระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดหมู่และประเภทของหนังสือ

2. ความถี่ในการใช้หนังสือ จำแนกตามหมวดหมู่ของหนังสือ และค่าเฉลี่ยของความถี่ในการใช้หนังสือของปี พ.ศ. 2541-2542 โดยเปรียบเทียบในอัตราส่วนร้อยละ

3. หาอัตราการใช้น้ำสื่อต่อเล่ม

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาอัตราส่วนร้อยละโดยใช้สูตร

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

P = ค่าร้อยละ

X = ความถี่ของจำนวนหนังสือ, ปริมาณการใช้

N = ยอดรวมของหนังสือ, ปริมาณการใช้

2. หาอัตราการใช้น้ำต่อเล่ม

$$\text{อัตราการขีมน้ำ} = \frac{\text{จำนวนครั้งที่ขีมน้ำในช่วงปี พ.ศ. 2541-2543}}{\text{จำนวนหนังสือที่จัดหาในช่วงปี พ.ศ. 2541-2542}}$$

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับอัตราการใช้หนังสือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือ

ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณหรือจำนวนหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่จัดหาในปี พ.ศ. 2541-2542 ดังแสดงในตารางที่ 1-12

1.1 จำนวนหนังสือที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามประเภทของหนังสือ

ตารางที่ 1 จำนวนหนังสือที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามประเภทของหนังสือ

ประเภทหนังสือ	หนังสือ		หนังสือ		รวม	
	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ			
	เล่ม	ร้อยละ	เล่ม	ร้อยละ	เล่ม	ร้อยละ
ทั่วไป	5,538	93.20	1,379	99.14	6,917	94.33
นวนิยาย/เรื่องสั้น	226	3.80	-	-	226	3.08
เด็ก	43	0.73	-	-	43	0.59
อ้างอิง	135	2.27	12	0.86	147	2.00
รวม	5,942	100	1,391	100	7,333	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดจัดหาหนังสือทั่วไป ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.33 รองลงมาคือนวนิยาย เรื่องสั้น

คิดเป็นร้อยละ 3.08 และหนังสืออ้างอิง คิดเป็นร้อยละ 2 ตามลำดับ และจัดหาหนังสือเด็กน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.59

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย พบว่าสำนักหอสมุดจัดหาหนังสือทั่วไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.20 รองลงมาคือ นวนิยาย เรื่องสั้น คิดเป็นร้อยละ 3.80 และหนังสืออ้างอิง คิดเป็นร้อยละ 2.27 ตามลำดับ และจัดหาหนังสือเด็กน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.73

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ พบว่า สำนักหอสมุดจัดหาหนังสือทั่วไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 99.14 รองลงมาคือหนังสืออ้างอิง คิดเป็นร้อยละ 0.86 ไม่มีการจัดหาหนังสือ นวนิยาย เรื่องสั้นและหนังสือเด็กในระหว่างปีดังกล่าว

1.2 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 000-900

ตารางที่ 2 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 000-900

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ
000 ความรู้ทั่วไป	1,170	21.13	141	10.22	1,311	18.95
100 ปรัชญา	110	1.99	36	2.61	146	2.11
200 ศาสนา	65	1.17	7	0.51	72	1.04
300 สังคมศาสตร์	1,006	18.16	255	18.49	1,261	18.23
400 ภาษา	191	3.45	119	8.63	310	4.48
500 วิทยาศาสตร์	427	7.71	239	17.33	666	9.63
600 เทคโนโลยี	1379	24.90	390	28.28	1769	25.57
700 ศิลปะ ทัศนศิลป์ มณฑลศิลป์	459	8.29	119	8.63	578	8.36
800 วรรณคดี	278	5.02	11	0.80	289	4.18
900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์	453	8.18	62	4.50	515	7.45
รวม	5,538	100	1,379	100	6,917	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดจัดหาหนังสือภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ โดยหมวดวิชาที่ได้รับการจัดหามากที่สุดคือ หมวด 600 เทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 25.57 รองลงมาได้แก่ หมวด 000 ความรู้ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 18.95 หมวด 300 สังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 18.23 หมวด 500 วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 9.63 และหมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์ คิดเป็นร้อยละ 8.36 ตามลำดับ ส่วนหมวดวิชาที่ได้รับการจัดหาน้อยที่สุดได้แก่หมวด 200 ศาสนา คิดเป็นร้อยละ 1.04

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย พบว่าหมวดวิชาที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือ หมวด 600 เทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 24.90 รองลงมาคือ หมวด 000 ความรู้ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 21.13 หมวด 300 สังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 18.16 หมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์ คิดเป็นร้อยละ 8.29 และหมวด 500 วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 7.71 ตามลำดับ ส่วนหมวดวิชาที่ได้รับการจัดหาน้อยที่สุดได้แก่หมวด 200 ศาสนา คิดเป็นร้อยละ 1.17

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ พบว่า มีการจัดหาหนังสือทั่วไปครบทุกหมวดวิชา โดยหมวดวิชาที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือหมวด 600 เทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 28.28 รองลงมาได้แก่หมวด 300 สังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 18.49 หมวด 500 วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 17.33 และหมวด 000 ความรู้ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 10.22 ตามลำดับ หนังสือทั่วไปหมวดวิชาที่ได้รับการจัดหาน้อยที่สุดได้แก่หมวด 200 ศาสนา คิดเป็นร้อยละ 0.51

ตารางที่ 3 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 000
ความรู้ทั่วไป

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ
000	1,055	90.17	102	72.34	1,157	88.39
010	-	-	4	2.84	4	0.31
020	78	6.67	28	19.86	106	8.10
030	6	0.51	1	0.71	5	0.38
040	-	-	-	-	-	-
050	-	-	-	-	-	-
060	2	0.18	2	1.42	4	0.31
070	10	0.85	4	2.84	14	1.06
080	18	1.54	-	-	18	1.37
090	1	0.08	-	-	1	0.08
รวม	1,170	100	141	100	1,309	100

จากตารางที่ 3 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการจัดหาหนังสือหมวด 000 ความรู้ทั่วไป โดยหมวดหมู่ที่จัดหามากที่สุด คือ 000 ความรู้ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 88.39 รองลงมาคือ 020 บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 8.10 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการจัดหา คือ 050 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง วารสาร และครรชนีของสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ครรชนีวารสาร ส่วนหมวดหมู่ 040 ไม่มีการจัดหาเช่นกันนั้น เนื่องจากคู่มือการกำหนดหมวดหมู่ยังไม่มีการกำหนดให้ใช้เลขนี้

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือ 000 ความรู้ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 90.17 รองลงมาคือ 020 บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 6.67 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการจัดหา คือ 010 บรรณานุกรมและแก้ดตาลีอก และ 050 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง วารสาร และครรชนีของสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ครรชนีวารสาร

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือ 000 ความรู้ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 72.34 รองลงมาคือ 020 บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คิดเป็น

ร้อยละ 19.86 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการจัดหา คือ 050 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง วารสาร และครุชนิของ สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ครุชนิวารสาร 080 รวมเรื่องทั่วไปที่ไม่อาจจัดลงในหมวดหมู่ใดหมวดหมู่หนึ่ง ได้ และ 090 หนังสือค้นคว้าตัวเขียนและหนังสือหายาก

ตารางที่ 4 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 100
ปรัชญา

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ
100	3	2.73	-	-	3	2.05
110	-	-	-	-	-	-
120	2	1.82	-	-	2	1.37
130	10	9.09	-	-	10	6.85
140	-	-	-	-	-	-
150	75	68.18	30	83.33	105	71.92
160	3	2.73	-	-	3	2.06
170	17	15.45	3	8.33	20	13.70
180	-	-	2	5.56	2	1.37
190	-	-	1	2.78	1	0.68
รวม	110	100	36	100	146	100

จากตารางที่ 4 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการจัดหาหนังสือ หมวด 100 ปรัชญา โดยหมวดหมู่ที่จัดหามากที่สุด คือ 150 จิตวิทยา คิดเป็นร้อยละ 71.92 รองลงมาคือ 170 จริยศาสตร์ จริยธรรม ศิลธรรม คิดเป็นร้อยละ 13.70 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการจัดหาคือ 110 อภิปรัชญา และ 140 ความคิดทางปรัชญาเฉพาะกลุ่ม

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือ 150 จิตวิทยา คิดเป็นร้อยละ 68.18 รองลงมาคือ 170 จริยศาสตร์ จริยธรรม ศิลธรรม คิดเป็นร้อยละ 15.45 ส่วน หมวดหมู่ที่ไม่มีการจัดหา คือ 110 อภิปรัชญา 140 ความคิดทางปรัชญาเฉพาะกลุ่ม 180 ปรัชญา สมัยโบราณ ปรัชญาสมัยกลาง ปรัชญาตะวันออก และ 190 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือ 150 จิตวิทยา คิดเป็นร้อยละ 83.33 และรองลงมาคือ 170 จริยศาสตร์ จริยธรรม ศิลธรรม คิดเป็นร้อยละ 8.33 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการจัดหาเลย คือ 100 ปรัชญา 110 อภิปรัชญา 120 ทฤษฎีแห่งความรู้ ความ เป็นมนุษย์ 130 จิตวิทยานามธรรม 140 ความคิดทางปรัชญาเฉพาะกลุ่ม และ 160 ตรรกวิทยา

ตารางที่ 5 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 200
ศาสนา

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ
200	6	9.23	-	-	6	8.33
210	-	-	-	-	-	-
220	2	3.08	-	-	2	2.78
230	-	-	-	-	-	-
240	-	-	-	-	-	-
250	-	-	2	28.57	2	2.78
260	-	-	1	14.29	1	1.39
270	-	-	-	-	-	-
280	-	-	-	-	-	-
290	57	87.69	4	57.14	61	84.72
รวม	65	100	7	100	72	100

จากตารางที่ 5 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการจัดหาหนังสือ ทั่วไปหมวด 200 ศาสนา หมวดหมู่ที่จัดหามากที่สุด คือ 290 ศาสนาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 84.72 รองลงมาคือ 200 ศาสนา คิดเป็นร้อยละ 8.33 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการจัดหาเลย คือ 210 ศาสนา ธรรมชาติ 230 เทววิทยาตามแนวคริสต์ศาสนา 240 ศิลธรรมของชาวคริสเตียน 270 ประวัติ ศาสนาคริสต์ และ 280 นิกายต่าง ๆ ในศาสนาคริสต์

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือ 290 ศาสนา อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 87.69 รองลงมาคือ 200 ศาสนา คิดเป็นร้อยละ 9.23 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่ มี การจัดหาเลย คือ 210 ศาสนาธรรมชาติ 230 เทววิทยาตามแนวคริสต์ศาสนา 240 ศิลธรรม

ของชาวคริสเตียน 250 ศาสนาคริสต์ในท้องถิ่นและระเบียบแบบแผนปฏิบัติ 260 สังคมของชาวคริสต์ และศาสนศาสตร์ 270 ประวัติศาสตร์ศาสนาคริสต์ และ 280 นิกายต่าง ๆ ในศาสนาคริสต์

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือหมวดหมู่ 290 ศาสนาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 57.14 รองลงมาคือ 250 ศาสนาคริสต์ในท้องถิ่นและระเบียบแบบแผนปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 28.57 และ 260 สังคมของชาวคริสต์ และศาสนศาสตร์ ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการจัดหา คือ 200 ศาสนา 210 ศาสนาธรรมชาติ 220 คัมภีร์ไบเบิล 230 เทววิทยาตามแนวคริสต์ศาสนา 240 ศีลธรรมของชาวคริสเตียน 270 ประวัติศาสตร์ศาสนาคริสต์ และ 280 นิกายต่าง ๆ ในศาสนาคริสต์

ตารางที่ 6 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 300 สังคมศาสตร์

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ
300	245	24.35	56	21.96	301	23.87
310	3	0.30	-	-	3	0.24
320	59	5.86	18	7.06	77	6.11
330	162	16.10	35	13.73	197	15.62
340	61	6.07	2	0.78	63	4.99
350	38	3.79	5	1.96	43	3.41
360	93	9.25	41	16.08	134	10.63
370	224	22.27	91	35.69	315	24.98
380	9	0.90	2	0.78	11	0.87
390	112	11.13	5	1.96	117	9.28
รวม	1006	100	255	100	1261	100

จากตารางที่ 6 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการจัดหาหนังสือหมวด 300 สังคมศาสตร์ โดยหมวดหมู่ที่จัดหามากที่สุด คือ 370 การศึกษา คิดเป็นร้อยละ 24.98 รองลงมาคือ 300 สังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 23.87 ส่วนหมวดหมู่ที่จัดหาน้อยที่สุดคือ

310 สถิติทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 0.24 และ 380 การพาณิชย์ การสื่อสาร การขนส่ง คิดเป็นร้อยละ 0.87 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือ 300 สังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 24.35 รองลงมาคือ 370 การศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.27 ส่วนหมวดหมู่ที่จัดหาน้อยที่สุดคือ 310 สถิติทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 0.30 และ 380 การพาณิชย์ การสื่อสาร การขนส่ง คิดเป็นร้อยละ 0.90 ตามลำดับ

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือ 370 การศึกษา คิดเป็นร้อยละ 35.69 รองลงมาคือ 300 สังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 21.96 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่ได้จัดหา คือ 310 สถิติทั่วไป

ตารางที่ 7 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 400 ภาษา

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ
400	8	4.19	5	4.20	13	4.19
410	4	2.09	40	33.61	44	14.19
420	66	34.55	40	33.61	106	34.19
430	19	9.95	4	3.36	23	7.42
440	4	2.09	-	-	4	1.29
450	-	-	-	-	-	-
460	2	1.05	-	-	2	0.65
470	2	1.05	-	-	2	0.65
480	-	-	-	-	-	-
490	86	45.03	30	25.22	116	37.42
รวม	191	100	119	100	310	100

จากตารางที่ 7 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการจัดหาหนังสือหมวด 400 สังคมศาสตร์ โดยหมวดหมู่ที่จัดหามากที่สุด คือ 490 ภาษาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ

37.42 รองลงมาคือ 420 ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 34.19 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่ได้รับการจัดหาคือ 450 ภาษาอิตาลี และ 480 ภาษากรีก

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือ 490 ภาษาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 45.03 รองลงมาคือ 420 ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 34.55 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่ได้รับการจัดหาคือ 450 ภาษาอิตาลี และ 480 ภาษากรีก

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุดมีจำนวนเท่ากัน คือ 410 ภาษาศาสตร์ และ 420 ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 33.61 รองลงมาคือ 490 ภาษาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 25.22 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่ได้รับการจัดหาคือ 440 ภาษาฝรั่งเศส 450 ภาษาอิตาลี 460 ภาษาสเปน ภาษาโปรตุเกส 470 ภาษาละติน และ 480 ภาษากรีก

ตารางที่ 8 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 500 วิทยาศาสตร์

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ
500	23	5.39	7	2.93	30	4.51
510	113	26.46	53	22.18	166	24.92
520	1	0.23	7	2.93	8	1.20
530	46	10.77	44	18.41	90	13.51
540	54	12.65	29	12.13	83	12.46
550	18	4.22	18	7.53	36	5.41
560	12	2.81	-	-	12	1.80
570	79	18.50	51	21.34	130	19.52
580	46	10.77	16	6.69	62	9.31
590	35	8.20	14	5.86	49	7.36
รวม	427	100	239	100	666	100

จากตารางที่ 8 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการจัดหาหนังสือหมวด 500 วิทยาศาสตร์ โดยหมวดหมู่ที่จัดหามากที่สุด คือ 510 คณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ

24.92 รองลงมาคือ 570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต คิดเป็นร้อยละ 19.52 ส่วนหมวดหมู่ที่จัดหาน้อยที่สุดคือ 520 คาราศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 1.20

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือ 510 คณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 26.46 รองลงมาคือ 570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต คิดเป็นร้อยละ 18.50 ส่วนหมวดหมู่ที่จัดหาน้อยที่สุดคือ 520 คาราศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 0.23

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุดคือ 510 คณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 22.18 รองลงมาคือ 570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต คิดเป็นร้อยละ 21.34 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่ได้รับการจัดหา คือ 560 บรรพชีวินวิทยา

ตารางที่ 9 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 600 เทคโนโลยี

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ
600	15	1.09	3	0.77	18	1.02
610	676	49.02	175	44.87	851	48.11
620	157	11.38	82	21.03	239	13.51
630	88	6.38	7	1.80	95	5.37
640	129	9.35	3	0.77	132	7.46
650	233	16.90	66	16.92	299	16.90
660	52	3.77	24	6.15	76	4.30
670	3	0.22	16	4.10	19	1.07
680	4	0.29	11	2.82	15	0.85
690	22	1.60	3	0.77	25	1.41
รวม	1379	100	390	100	1,769	100

จากตารางที่ 9 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการจัดหาหนังสือหมวด 600 เทคโนโลยี โดยหมวดหมู่ที่จัดหามากที่สุด คือ 610 แพทยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 48.11 รองลงมาคือ 650 การจัดการธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 16.90 ส่วนหมวดหมู่ที่จัดหาน้อยที่สุด

คือ 680 โรงงานผลิตสิ่งของเพื่อประโยชน์เฉพาะอย่าง คิดเป็นร้อยละ 0.85 หมวดหมู่ 600 เทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 1.02 และ 670 โรงงาน ผลิตภัณฑ์จากโรงงาน คิดเป็นร้อยละ 1.07 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเนื้อหาหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุดคือ 610 แพทยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 49.02 รองลงมาคือ 650 การจัดการธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 16.90 ส่วนหมวดหมู่ที่จัดหาน้อยที่สุดคือ 670 โรงงาน ผลิตภัณฑ์จากโรงงาน คิดเป็นร้อยละ 0.22 หมวดหมู่ 680 โรงงานผลิตสิ่งของเพื่อประโยชน์เฉพาะอย่าง คิดเป็นร้อยละ 0.29 และ 600 เทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 1.09 ตามลำดับ

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุดคือ 610 แพทยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 44.87 รองลงมาคือ 620 วิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 21.03 และ 650 การจัดการธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 16.92 ส่วนหมวดหมู่ที่จัดหาน้อยที่สุดเท่ากัน 3 หมวดหมู่ คือ 600 เทคโนโลยี 640 คหกรรมศาสตร์ และชีวิตครอบครัว และ 690 การก่อสร้างและวัสดุ ก่อสร้าง คิดเป็นร้อยละ 0.77

ตารางที่ 10 จำนวนหนังสือทั่วไปจัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มณฑลศิลป์

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ
700	29	6.32	21	17.65	50	8.65
710	25	5.45	-	-	25	4.33
720	71	15.47	6	5.04	77	13.32
730	5	1.09	10	8.40	15	2.60
740	98	21.35	23	19.33	121	20.93
750	13	2.83	22	18.49	35	6.05
760	2	0.43	5	4.20	7	1.21
770	11	2.40	4	3.36	15	2.59
780	122	26.58	6	5.04	128	22.15
790	83	18.08	22	18.49	105	18.17
รวม	459	100	119	100	578	100

จากตารางที่ 10 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการจัดหานั่งเก้าอี้
ทั่วไปหมวด 700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์ หมวดหมู่ที่จัดหามากที่สุด คือ 780 คนตรี
คิดเป็นร้อยละ 22.15 รองลงมาคือ 740 การวาดเขียน และศิลปะตกแต่ง คิดเป็นร้อยละ 20.93
และ 790 นันทนาการ ศิลปะการแสดง การกีฬา คิดเป็นร้อยละ 18.17 ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่
ที่จัดหาน้อยที่สุดคือ 760 ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะกราฟฟิก คิดเป็นร้อยละ 1.21 หมวดหมู่ 770
การถ่ายภาพ และภาพถ่าย คิดเป็นร้อยละ 2.59 และ 710 ภูมิสถาปัตยกรรม การออกแบบบริเวณพื้นที่
คิดเป็นร้อยละ 4.33 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือ 780 คนตรี
คิดเป็นร้อยละ 26.58 รองลงมาคือ 740 การวาดเขียน และศิลปะตกแต่ง คิดเป็นร้อยละ 21.35
และ 790 นันทนาการ ศิลปะการแสดง การกีฬา คิดเป็นร้อยละ 18.08 ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่
ที่จัดหาน้อยที่สุดคือ 760 ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะกราฟฟิก คิดเป็นร้อยละ 0.43 หมวดหมู่ 730
ประติมากรรมและศิลปะพลาสติก คิดเป็นร้อยละ 1.09 และ 770 การถ่ายภาพ และภาพถ่าย
คิดเป็นร้อยละ 2.40 ตามลำดับ

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุดคือ 740 การ
วาดเขียน และศิลปะตกแต่ง คิดเป็นร้อยละ 19.33 รองลงมาคือ 750 จิตรกรรม การเขียนภาพ
และ 790 นันทนาการ ศิลปะการแสดง การกีฬา คิดเป็นร้อยละ 18.49 และ 700 ศิลปะ คิดเป็น
ร้อยละ 17.65 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 จำนวนหนังสือทั่วไปจัดหาระหว่างปี 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 800
วรรณคดี

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ
800	97	34.89	9	81.82	106	36.67
810	6	2.16	-	-	6	2.08
820	9	3.24	2	18.18	11	3.81
830	-	-	-	-	-	-
840	4	1.44	-	-	4	1.38
850	1	0.36	-	-	1	0.35
860	-	-	-	-	-	-
870	-	-	-	-	-	-
880	2	0.72	-	-	2	0.69
890	159	57.19	-	-	159	55.02
รวม	289	100	11	100	289	100

จากตารางที่ 11 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการจัดหาหนังสือ
หมวด 800 วรรณคดี โดยหมวดหมู่ที่จัดหามากที่สุด คือ 890 วรรณคดีอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ
55.02 รองลงมาคือ 800 วรรณคดี คิดเป็นร้อยละ 36.67 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือ 890 วรรณคดี
อื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 57.19 รองลงมาคือ 800 วรรณคดี คิดเป็นร้อยละ 34.89 ตามลำดับ

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ มีการจัดหาเพียง 2 หมวดหมู่ โดยหมวดหมู่ที่ได้รับการ
การจัดหามากที่สุดคือ 800 วรรณคดี คิดเป็นร้อยละ 81.82 และ 820 วรรณคดีอังกฤษ คิดเป็น
ร้อยละ 18.18 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 จำนวนหนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์

หมวดวิชา	ภาษาไทย		ภาษาต่างประเทศ		รวม	
	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ	จำนวนเล่ม	ร้อยละ
900	4	0.88	4	6.25	8	1.55
910	116	25.61	16	25	132	25.53
920	173	38.19	2	3.12	175	33.85
930	15	3.31	2	3.12	17	3.29
940	11	2.43	18	28.13	29	5.61
950	132	29.14	18	28.13	150	29.01
960	-	-	-	-	-	-
970	-	-	4	6.25	4	0.77
980	2	0.44	-	-	2	0.39
990	-	-	-	-	-	-
รวม	453	100	64	100	517	100

จากตารางที่ 12 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการจัดหาหนังสือหมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ โดยหมวดหมู่ที่จัดหามากที่สุด คือ 920 ชีวประวัติ ประวัติบุคคล คิดเป็นร้อยละ 33.85 รองลงมาคือ 950 ประวัติศาสตร์ทวีปเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 29.01 และ 910 ภูมิศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 25.53 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุด คือ 920 ชีวประวัติ ประวัติบุคคล คิดเป็นร้อยละ 38.19 รองลงมาคือ 950 ประวัติศาสตร์ทวีปเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 29.14 และ 910 ภูมิศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 25.61 ตามลำดับ

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่ได้รับการจัดหามากที่สุดเท่ากัน 2 หมวดหมู่ คือ 940 ประวัติศาสตร์ทวีปยุโรป และ 950 ประวัติศาสตร์ทวีปเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 28.13 รองลงมาคือ 910 ภูมิศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 25 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หนังสือ

ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณหรือจำนวนการใช้หนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 000-900 ดังแสดงในตารางที่ 13-23

ตารางที่ 13 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 000-900

หมวดวิชา	จำนวนการใช้หนังสือ ระหว่างปี พ.ศ. 2541- 2543					
	ภาษาไทย (ครั้ง)	ร้อยละ	ภาษา ต่างประเทศ (ครั้ง)	ร้อยละ	รวมใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ
000 ความรู้ทั่วไป	5,972	11.92	818	14.33	6,790	12.17
100 ปรัชญา	2,165	4.32	89	1.56	2,254	4.04
200 ศาสนา	414	0.83	7	0.12	421	0.76
300 สังคมศาสตร์	8,138	16.25	407	7.13	8,545	15.31
400 ภาษา	2,303	4.60	316	5.53	2,619	4.69
500 วิทยาศาสตร์	8,300	16.57	1,378	24.14	9,678	17.35
600 เทคโนโลยี	13,513	26.98	1,274	22.31	14,787	26.50
700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ ทัศนศิลป์	3,713	7.41	1,298	22.74	5,011	8.98
800 วรรณคดี	1,918	3.83	14	0.25	1,932	3.46
900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์	3,653	7.29	108	1.89	3,761	6.74
รวม	50,089	100	5,709	100	55,798	100

จากตารางที่ 13 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541 – 2543 ผู้ใช้ยืมหนังสือทั่วไปที่จัดหาเข้าสำนักหอสมุดในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 รวมทั้งสิ้น 55,798 ครั้ง โดยยืมหนังสือภาษาไทย

50,089 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 89.77 และยืมหนังสือภาษาต่างประเทศ 5,709 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.23 แสดงว่า ผู้ใช้ใช้หนังสือภาษาไทยในปริมาณสูงกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ

หนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่ผู้ใช้ใช้มากที่สุดในระหว่างปี พ.ศ. 2541- 2543 คือ หมวด 600 เทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 26.50 รองลงมาคือหมวด 500 วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 17.35 และหมวด 300 สังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 15.31 ตามลำดับ ส่วนหมวดที่มีการใช้น้อยที่สุดคือหมวด 200 ศาสนา คิดเป็นร้อยละ 0.76 และหมวด 800 วรรณคดี คิดเป็นร้อยละ 3.46 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นการใช้หนังสือภาษาไทยระหว่างปี พ.ศ. 2541- 2543 พบว่า ผู้ใช้ใช้หนังสือในหมวด 600 เทคโนโลยี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.98 รองลงมาคือหมวด 500 วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 16.57 และหมวด 300 สังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 16.25 ตามลำดับ หนังสือภาษาไทยที่ใช้น้อยที่สุดคือ หมวด 200 ศาสนา คิดเป็นร้อยละ 0.83 รองลงมาคือหมวด 800 วรรณคดี คิดเป็นร้อยละ 3.83 ตามลำดับ

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศในระหว่างปี พ.ศ. 2541- 2543 พบว่า ผู้ใช้ใช้หนังสือในหมวด 500 วิทยาศาสตร์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.14 รองลงมาคือหมวด 700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์ คิดเป็นร้อยละ 22.74 และหมวด 600 เทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 22.31 ตามลำดับ หนังสือภาษาต่างประเทศที่ใช้น้อยที่สุดคือหมวด 200 ศาสนา คิดเป็นร้อยละ 0.12 และหมวด 800 วรรณคดี คิดเป็นร้อยละ 0.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา
000 ความรู้ทั่วไป

หมวดวิชา	จำนวนการใช้หนังสือ				รวมใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ
	ระหว่างปี พ.ศ. 2541- 2543					
	ภาษาไทย (ครั้ง)	ร้อยละ	ภาษาต่างประเทศ (ครั้ง)	ร้อยละ		
000	5,191	86.92	780	95.36	5,971	87.94
010	-	-	-	-	-	-
020	400	6.70	27	3.30	427	6.29
030	40	0.67	-	-	40	0.59
040	-	-	-	-	-	-
050	-	-	-	-	-	-
060	5	0.08	1	0.12	6	0.09
070	84	1.41	10	1.22	94	1.38
080	250	4.19	-	-	250	3.68
090	2	0.03	-	-	2	0.03
รวม	5,972	100	818	100	6,790	100

จากตารางที่ 14 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 หมวด 000 เบ็ดเตล็ดทั่วไป หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุดคือ 000 ความรู้ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 87.94 รองลงมาคือ 020 บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 6.29 และ 080 รวมเรื่องทั่วไปที่ไม่อาจจัดลงในหมวดใดหมวดหนึ่งได้ คิดเป็นร้อยละ 3.68 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้เลยคือ 010 บรรณานุกรมและแค็ตตาล็อก 050 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง วารสาร และครรชนีของสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ครรชนีวารสาร เนื่องจากไม่มีการจัดหา

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 000 ความรู้ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 86.92 และรองลงมาคือ 020 บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 6.70 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้เลย คือ 010 บรรณานุกรมและแค็ตตาล็อก และ 050 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง วารสาร และครรชนีของสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ครรชนีวารสาร เนื่องจากไม่มีการจัดหา

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 000 ความรู้ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 95.36 และรองลงมาคือ 020 บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

คิดเป็นร้อยละ 3.30 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้เลย คือ 010 บรรณานุกรมและแค็ตตาล็อก 030 หนังสือรวบรวมความรู้ทั่วไป สารานุกรม 050 สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง วารสาร และครุขนิของสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ครุขนิวารสาร 080 รวมเรื่องทั่วไปที่ไม่อาจจัดลงในหมวดใดหมวดหนึ่งได้ และ 090 หนังสือต้นฉบับตัวเขียนและหนังสือหายาก เนื่องจากไม่มีการจัดหา

ตารางที่ 15 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 100 ประัชญา

หมวดวิชา	จำนวนการใช้หนังสือ				รวมใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ
	ระหว่างปี พ.ศ. 2541- 2543					
	ภาษาไทย (ครั้ง)	ร้อยละ	ภาษาต่างประเทศ (ครั้ง)	ร้อยละ		
100	29	1.34	-	-	29	1.29
110	-	-	-	-	-	-
120	23	1.07	-	-	23	1.02
130	78	3.60	-	-	78	3.46
140	-	-	-	-	-	-
150	1,838	84.90	81	91.01	1,919	85.14
160	2	0.09	-	-	2	0.09
170	195	9	2	2.25	197	8.74
180	-	-	5	5.62	5	0.22
190	-	-	1	1.12	1	0.04
รวม	2,165	100	89	100	2,254	100

จากตารางที่ 15 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 หมวด 100 ประัชญา หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 150 จิตวิทยา คิดเป็นร้อยละ 85.14 รองลงมาคือ 170 จริยศาสตร์ จริยธรรม ศิลธรรม คิดเป็นร้อยละ 8.74 ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้ คือ 110 อภิปรัชญา และ 140 ความคิดทางปรัชญาเฉพาะกลุ่ม เนื่องจากไม่มีการจัดหา เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 150 คิดเป็นร้อยละ 84.90 และรองลงมาคือ 170 จริยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 9 ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้ คือ 140

ความคิดทางปรัชญาเฉพาะกลุ่ม 180 ปรัชญาสมัยโบราณ ปรัชญาสมัยกลาง ปรัชญาตะวันออก และ 190 ปรัชญาตะวันตกสมัยใหม่ เนื่องจากไม่มีการจัดหา

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 150 คิดเป็นร้อยละ 91.01 และรองลงมาคือ 180 ปรัชญาสมัยโบราณ ปรัชญาสมัยกลาง ปรัชญาตะวันออก คิดเป็นร้อยละ 5.62 ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้ คือ 100 ปรัชญา 110 อภิปรัชญา 120 ทฤษฎีแห่งความรู้ ความเป็นมนุษย์ 130 จิตวิทยานามธรรม 140 ความคิดทางปรัชญาเฉพาะกลุ่ม และ 160 ตรรกวิทยา เนื่องจากไม่มีการจัดหา

ตารางที่ 16 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 200 ศาสนา

หมวดวิชา	จำนวนการใช้หนังสือ				รวมใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ
	ระหว่างปี พ.ศ. 2541- 2543					
	ภาษาไทย (ครั้ง)	ร้อยละ	ภาษาต่างประเทศ (ครั้ง)	ร้อยละ		
200	40	9.66	-	-	40	9.50
210	-	-	-	-	-	-
220	1	0.24	-	-	1	0.24
230	-	-	-	-	-	-
240	-	-	-	-	-	-
250	-	-	3	42.86	3	0.71
260	-	-	2	28.57	2	0.48
270	-	-	-	-	-	-
280	-	-	-	-	-	-
290	373	90.10	2	28.57	375	89.07
รวม	414	100	7	100	421	100

จากตารางที่ 16 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการใช้หนังสือทั่วไปหมวด 200 ศาสนา โดยหมวดหมู่ที่ใช้มากที่สุด คือ 290 ศาสนาเปรียบเทียบและศาสนาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 89.07 รองลงมาคือ 200 ศาสนา คิดเป็นร้อยละ 9.50 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้คือ

210 ศาสนาธรรมชาติ 230 เทววิทยาตามแนวคริสต์ศาสนา 240 ศีลธรรมของชาวคริสเตียน
270 ประวัติศาสตร์คริสต์ และ 280 นิกายต่าง ๆ ในศาสนาคริสต์ เนื่องจากไม่มีการจัดหา

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 290 ศาสนาเปรียบเทียบและศาสนาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 90.50 รองลงมาคือ 200 ศาสนา คิดเป็นร้อยละ 9.66 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้ คือ 210 ศาสนาธรรมชาติ 230 เทววิทยาตามแนวคริสต์ศาสนา 240 ศีลธรรมของชาวคริสเตียน 250 ศาสนาคริสต์ในท้องถิ่นและระเบียบแบบแผนปฏิบัติ 260 สังคมของชาวคริสต์ 270 ประวัติศาสตร์คริสต์ และ 280 นิกายต่าง ๆ ในศาสนาคริสต์ เนื่องจากไม่มีการจัดหา

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุดคือ 250 ศาสนาคริสต์ในท้องถิ่นและระเบียบแบบแผนปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมาคือ 260 สังคมของชาวคริสต์ และ 290 ศาสนาเปรียบเทียบและศาสนาอื่น ๆ มีการใช้เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 28.57 ส่วนหมวดหมู่อื่น ๆ ไม่มีการใช้เนื่องจากไม่มีการจัดหา

ตารางที่ 17 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา
300 สังคมศาสตร์

หมวดวิชา	จำนวนการใช้หนังสือ				รวมใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ
	ระหว่างปี พ.ศ. 2541-2543					
	ภาษาไทย (ครั้ง)	ร้อยละ	ภาษาต่างประเทศ (ครั้ง)	ร้อยละ		
300	1,846	22.68	123	30.22	1,969	23.04
310	32	0.39	-	-	32	0.37
320	317	3.90	15	3.69	332	3.89
330	930	11.43	47	11.55	977	11.44
340	389	4.78	-	-	389	4.55
350	251	3.08	7	1.72	258	3.02
360	734	9.02	59	14.50	793	9.28
370	2,495	30.66	150	36.85	2,645	30.95
380	16	0.20	-	-	16	0.19
390	1,128	13.86	6	1.47	1,134	13.27
รวม	8,138	100	407	100	8,545	100

จากตารางที่ 17 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการใช้หนังสือทั่วไปหมวด 300 สังคมศาสตร์ โดยหมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 370 การศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.95 รองลงมาคือ 300 สังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 23.04 และ 390 ขนบธรรมเนียมประเพณี คติชนวิทยา คิดเป็นร้อยละ 13.27 ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่ที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ 380 การพาณิชย์ การสื่อสาร การขนส่ง คิดเป็นร้อยละ 0.19 และ 310 สถิติทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 0.37 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 370 การศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.66 รองลงมาคือ 300 สังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 22.68 และ 390 ขนบธรรมเนียม ประเพณี คติชนวิทยา คิดเป็นร้อยละ 13.86 ส่วนหมวดหมู่ที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ 380 การพาณิชย์ การสื่อสาร การขนส่ง คิดเป็นร้อยละ 0.20 และ 310 สถิติทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 0.39 ตามลำดับ

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 370 การศึกษา คิดเป็นร้อยละ 36.85 รองลงมาคือ 300 สังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 30.22 และ 330 เศรษฐศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 11.55 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้เลยคือ 310 สถิติทั่วไป 340 กฎหมาย และ 380 การพาณิชย์ การสื่อสาร การขนส่ง เนื่องจากไม่มีการจัดหา

ตารางที่ 18 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา
400 ภาษา

หมวดวิชา	จำนวนการใช้หนังสือ ระหว่างปี พ.ศ. 2541- 2543				รวมใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ
	ภาษาไทย (ครั้ง)	ร้อยละ	ภาษาต่างประเทศ (ครั้ง)	ร้อยละ		
400	15	0.65	7	2.21	22	0.84
410	35	1.52	111	35.13	146	5.57
420	1500	65.13	100	31.65	1,600	61.09
430	60	2.61	19	6.01	79	3.02
440	87	3.78	-	-	87	3.32
450	-	-	-	-	-	-
460	6	0.26	-	-	6	0.23
470	1	0.04	-	-	1	0.04
480	-	-	-	-	-	-
490	599	26.01	79	25	678	25.89
รวม	2,303	100	316	100	2,619	100

จากตารางที่ 18 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการจัดหาหนังสือทั่วไปหมวด 400 ภาษา โดยหมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 420 ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 61.09 รองลงมาคือ 490 ภาษาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 25.89 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีรับการใช้เลยคือ 450 ภาษาอิตาลี และ 480 ภาษากรีก เนื่องจากไม่มีการจัดหา

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่มีการใช้จัดหามากที่สุด คือ 420 ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 65.13 รองลงมาคือ 490 ภาษาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 26.01 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่ได้รับการใช้เลยคือ 450 ภาษาอิตาลี และ 480 ภาษากรีก เนื่องจากไม่มีการจัดหา

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุดคือ 410 ภาษาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 35.13 รองลงมาคือ 420 ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 31.65 และ 490 ภาษาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 25 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่ได้รับการใช้เลยคือ 440 ภาษาฝรั่งเศส 450 ภาษาอิตาลี 460 ภาษาสเปน ภาษาโปรตุเกส 470 ภาษาละติน และ 480 ภาษากรีก เนื่องจากไม่มีการจัดหา

ตารางที่ 19 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา
500 วิทยาศาสตร์

หมวดวิชา	จำนวนการใช้หนังสือ ระหว่างปี พ.ศ. 2541- 2543				รวมใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ
	ภาษาไทย (ครั้ง)	ร้อยละ	ภาษาต่างประเทศ (ครั้ง)	ร้อยละ		
500	214	2.58	3	0.22	217	2.24
510	2,532	30.51	186	13.50	2,718	28.08
520	32	0.39	12	0.87	44	0.46
530	699	8.42	744	53.99	1,443	14.91
540	1,584	19.08	172	12.48	1,756	18.14
550	225	2.71	40	2.90	265	2.74
560	214	2.58	-	-	214	2.21
570	1,501	18.08	137	9.94	1,638	16.93
580	857	10.33	40	2.90	897	9.27
590	442	5.32	44	3.20	486	5.02
รวม	8,300	100	1,378	100	9,678	100

จากตารางที่ 19 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการใช้หนังสือ
ทั่วไปหมวด 500 วิทยาศาสตร์ หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 510 คณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ
28.08 รองลงมาคือ 540 เคมี คิดเป็นร้อยละ 18.14 และ 570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต คิดเป็น
ร้อยละ 16.93 ส่วนหมวดหมู่ที่ได้รับการใช้น้อยที่สุดคือ 520 ดาราศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 0.46
และ 560 บรรพชีวินวิทยา คิดเป็นร้อยละ 2.21 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 510 คณิตศาสตร์
คิดเป็นร้อยละ 30.51 รองลงมาคือ 540 เคมี คิดเป็นร้อยละ 19.08 และ 570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมี
ชีวิต คิดเป็นร้อยละ 18.08 ส่วนหมวดหมู่ที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ 520 ดาราศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ
0.39

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุดคือ 530 ฟิสิกส์ คิดเป็น
ร้อยละ 53.99 รองลงมาคือ 510 คณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 13.50 และ 540 เคมี คิดเป็นร้อยละ
12.48 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้ คือ 560 บรรพชีวินวิทยา เนื่องจากไม่มีการจัดหา

ตารางที่ 20 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา
600 เทคโนโลยี

หมวดวิชา	จำนวนการใช้หนังสือ ระหว่างปี พ.ศ. 2541-2543				รวมใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ
	ภาษาไทย (ครั้ง)	ร้อยละ	ภาษาต่างประเทศ (ครั้ง)	ร้อยละ		
600	85	0.63	3	0.24	88	0.60
610	5835	43.18	627	49.22	6,462	43.70
620	1,318	9.76	210	16.48	1,528	10.33
630	785	5.81	7	0.55	792	5.36
640	2,203	16.30	3	0.24	2,206	14.92
650	2,649	19.60	151	11.85	2,800	18.94
660	519	3.84	122	9.58	641	4.33
670	18	0.13	31	2.43	49	0.33
680	22	0.16	116	9.10	138	0.93
690	79	0.59	4	0.31	83	0.56
รวม	13,513	100	1,274	100	14,787	100

จากตารางที่ 20 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการใช้หนังสือ
ทั่วไปหมวด 600 เทคโนโลยี โดยหมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 610 แพทยศาสตร์ คิดเป็น
ร้อยละ 43.70 รองลงมาคือ 650 การจัดการธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 18.94 และ 640 คหกรรมศาสตร์
และชีวิตครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 14.92 ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่ที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ 670
โรงงาน ผลิตภัณฑ์จากโรงงาน คิดเป็นร้อยละ 0.33 และ 690 การก่อสร้างและวัสดุก่อสร้าง
คิดเป็นร้อยละ 0.56 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 610 แพทยศาสตร์
คิดเป็นร้อยละ 43.18 รองลงมาคือ 650 การจัดการธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 19.60 และ 640
คหกรรมศาสตร์ และชีวิตครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 16.30 ส่วนหมวดหมู่ที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ
670 โรงงาน ผลิตภัณฑ์จากโรงงาน คิดเป็นร้อยละ 0.13 และ 680 โรงงานผลิตสิ่งของเพื่อ
ประโยชน์เฉพาะอย่าง คิดเป็นร้อยละ 0.16 ตามลำดับ

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุดคือ 610 แพทยศาสตร์
คิดเป็นร้อยละ 49.22 รองลงมาคือ 620 วิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 16.48 และ 650

การจัดการธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 11.85 ส่วนหมวดหมู่ที่มีการใช้น้อยที่สุดเท่ากัน 2 หมวดหมู่ คือ 600 เทคโนโลยี และ 640 คหกรรมศาสตร์ และชีวิตครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 0.24

ตารางที่ 21 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา
700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์

หมวดวิชา	จำนวนการใช้หนังสือ				รวมใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ
	ระหว่างปี พ.ศ. 2541- 2543					
	ภาษาไทย (ครั้ง)	ร้อยละ	ภาษาต่างประเทศ (ครั้ง)	ร้อยละ		
700	347	9.35	240	18.49	587	11.72
710	128	3.45	-	-	128	22.55
720	178	4.79	21	1.62	199	3.97
730	47	1.27	79	6.09	126	2.51
740	1,134	30.54	523	40.29	1,657	33.07
750	124	3.33	288	22.19	412	8.22
760	27	0.73	64	4.93	91	1.82
770	222	5.98	12	0.92	234	4.67
780	571	15.38	2	0.15	573	11.43
790	935	25.18	69	5.32	1,004	20.04
รวม	3,713	100	1,298	100	5,011	100

จากตารางที่ 21 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการใช้หนังสือทั่วไปหมวด 700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์ โดยหมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 740 การวาดเขียน และศิลปะตกแต่ง คิดเป็นร้อยละ 33.07 รองลงมาคือ 710 ภูมิสถาปัตย์ การออกแบบบริเวณพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 22.55 และ 790 นันทนาการ ศิลปะการแสดง การกีฬา คิดเป็นร้อยละ 20.04 ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่ที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ 760 ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะกราฟิก คิดเป็นร้อยละ 1.82 และ 730 ประติกรรมและศิลปะพลาสติก คิดเป็นร้อยละ 2.51 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 740 การวาดเขียน และศิลปะตกแต่ง คิดเป็นร้อยละ 30.54 รองลงมาคือ 790 นันทนาการ ศิลปะการแสดง การกีฬา

คิดเป็นร้อยละ 25.18 และ 780 คนตรี คิดเป็นร้อยละ 15.38 ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่ที่มีการใช้น้อยที่สุดคือ 760 ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะกราฟิก คิดเป็นร้อยละ 0.73 และ 730 ประติมากรรม และศิลปะพลาสติก คิดเป็นร้อยละ 1.27 ตามลำดับ

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุดคือ 740 การวาดเขียน และศิลปะตกแต่ง คิดเป็นร้อยละ 40.29 รองลงมาคือ 750 จิตรกรรม การเขียนภาพ คิดเป็นร้อยละ 22.19 และ 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์ คิดเป็นร้อยละ 18.49 ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่ได้รับการใช้เลยคือ 710 ภูมิสถาปัตยกรรม การออกแบบบริเวณพื้นที่ เนื่องจากไม่มีการจัดหา

ตารางที่ 22 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 800 วรรณคดี

หมวดวิชา	จำนวนการใช้หนังสือ				รวมใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ
	ระหว่างปี พ.ศ. 2541-2543					
	ภาษาไทย (ครั้ง)	ร้อยละ	ภาษาต่างประเทศ (ครั้ง)	ร้อยละ		
800	979	51.04	14	100	993	51.40
810	-	-	-	-	-	-
820	140	7.30	-	-	140	7.25
830	-	-	-	-	-	-
840	8	0.42	-	-	8	0.41
850	3	0.16	-	-	3	0.15
860	-	-	-	-	-	-
870	-	-	-	-	-	-
880	4	0.21	-	-	4	0.21
890	784	40.87	-	-	784	40.58
รวม	1918	100	14	100	1932	100

จากตารางที่ 22 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 ห้องสมุดมีการใช้หนังสือทั่วไป หมวด 800 วรรณคดี โดยหมวดหมู่ที่จัดหามากที่สุด คือ 800 วรรณคดี คิดเป็นร้อยละ 51.40 รองลงมาคือ 890 วรรณคดีอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 40.58 และ 820 วรรณคดีอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ

7.25 ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้เลยคือ 810 วรรณคดีอเมริกัน 830 วรรณคดีเยอรมัน 860 วรรณคดีสเปน วรรณคดีโปรตุเกส และ 870 วรรณคดีละติน เนื่องจากไม่มีการจัดหา

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 800 วรรณคดี คิดเป็นร้อยละ 51.04 รองลงมาคือ 890 วรรณคดีอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 40.87 และ 820 วรรณคดีอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 7.30 ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้เลยคือ 810 วรรณคดีอเมริกัน 830 วรรณคดีเยอรมัน 860 วรรณคดีสเปน วรรณคดีโปรตุเกส และ 870 วรรณคดีละติน

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุดคือ 800 วรรณคดี คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนหมวดหมู่อื่น ๆ ไม่มีการใช้เลย เนื่องจากไม่มีการจัดหา

ตารางที่ 23 จำนวนการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำแนกตามหมวดวิชา 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์

หมวดวิชา	จำนวนการใช้หนังสือ				รวมใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ
	ระหว่างปี พ.ศ. 2541- 2543					
	ภาษาไทย (ครั้ง)	ร้อยละ	ภาษาต่างประเทศ (ครั้ง)	ร้อยละ		
900	46	1.26	2	1.85	48	1.28
910	1,489	40.76	79	73.15	1,568	41.69
920	1,086	29.73	-	-	1,086	28.87
930	51	1.40	4	3.70	55	1.46
940	70	1.91	5	4.63	75	1.99
950	907	24.83	17	15.79	924	24.57
960	-	-	-	-	-	-
970	-	-	1	0.93	1	0.03
980	4	0.11	-	-	4	0.11
990	-	-	-	-	-	-
รวม	3,653	100	108	100	3,761	100

จากตารางที่ 23 พบว่าในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุดมีการใช้หนังสือทั่วไปหมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ โดยหมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 910 ภูมิศาสตร์

คิดเป็นร้อยละ 41.69 รองลงมาคือ 920 ชิวประวัติ ประวัติบุคคล คิดเป็นร้อยละ 28.87 และ 950 ประวัติศาสตร์ทวีปเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 24.57 ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้เลยคือ 960 ประวัติศาสตร์ทวีปแอฟริกา และ 990 ประวัติศาสตร์ทวีปอเมริกาใต้ เนื่องจากไม่มีการจัดหา

เมื่อจำแนกเป็นหนังสือภาษาไทย หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุด คือ 910 ภูมิศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 40.76 รองลงมาคือ 920 ชิวประวัติ ประวัติบุคคล คิดเป็นร้อยละ 29.73 และ 950 ประวัติศาสตร์ทวีปเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 24.83 ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้เลยคือ 960 ประวัติศาสตร์ทวีปแอฟริกา 970 ประวัติศาสตร์ทวีปอเมริกาเหนือ และ 990 ประวัติศาสตร์ส่วนอื่น ๆ ของโลก และบริเวณนอกโลก เนื่องจากไม่มีการจัดหา

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดหมู่ที่มีการใช้มากที่สุดคือ 910 ภูมิศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 73.15 รองลงมาคือ 950 ประวัติศาสตร์ทวีปเอเชีย คิดเป็นร้อยละ 15.79 ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีการใช้ คือ 920 ชิวประวัติ ประวัติบุคคล 960 ประวัติศาสตร์ทวีปแอฟริกา 980 ประวัติศาสตร์ทวีปอเมริกาใต้ และ 990 ประวัติศาสตร์ส่วนอื่น ๆ ของโลก และบริเวณนอกโลก เนื่องจากไม่มีการจัดหา

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับอัตราการใช้นั่งสือ

ข้อมูลในส่วนนี้ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณหรือจำนวนการจัดหาหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในปี พ.ศ. 2541-2542 และการใช้นั่งสือระหว่างปี 2541- 2543 โดยแสดงถึงปริมาณหนังสือที่จัดหา จำนวนการใช้ และอัตราการยืมต่อเล่ม ดังแสดงในตารางที่ 24-45

3.1 ปริมาณการจัดหา การใช้นั่งสือภาษาไทย และอัตราการยืมต่อเล่ม จำแนกตามหมวดวิชา 000-900

ตารางที่ 24 ปริมาณการจัดการ การใช้หนังสือภาษาไทย และอัตราการยืมต่อเล่ม จำแนกตาม
หมวดวิชา 000-900

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
000 ความรู้ทั่วไป	1,170	21.13	5,972	11.92	5.10
100 ปรัชญา	110	1.99	2,165	4.32	19.68
200 ศาสนา	65	1.17	414	0.83	6.37
300 สังคมศาสตร์	1,006	18.16	8,138	16.25	8.09
400 ภาษา	191	3.45	2,303	4.60	12.06
500 วิทยาศาสตร์	427	7.71	8,300	16.57	19.44
600 เทคโนโลยี	1,379	24.90	13,513	26.98	9.80
700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มณฑลศิลป์	459	8.29	3,713	7.41	8.09
800 วรรณคดี	278	5.02	1,918	3.83	6.90
900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์	453	8.18	3,653	7.29	8.06
รวม	5,538	100	50,089	100	9.04

จากตารางที่ 24 พบว่า หนังสือภาษาไทยที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 มีอัตราการยืม 9.04 ครั้งต่อเล่ม เมื่อจำแนกตามหมวดวิชาพบว่า หมวด 100 ปรัชญา มีอัตราการยืมมากที่สุด มีจำนวน 19.68 ครั้งต่อเล่ม รองลงมา คือหมวด 500 วิทยาศาสตร์ มีอัตราการยืม 19.44 ครั้งต่อเล่ม และหมวด 400 ภาษา มีอัตราการยืม 12.06 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ หมวดที่มีการยืมน้อยที่สุดคือหมวด 000 ความรู้ทั่วไป มีอัตราการยืม 5.10 ครั้งต่อเล่ม

ตารางที่ 25 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาไทย และอัตราการยืมต่อเล่ม จำแนกตาม
หมวดวิชา 000 ความรู้ทั่วไป

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
000	1,056	90.18	5,191	86.92	4.91
010	-	-	-	-	-
020	78	6.66	400	6.70	5.13
030	6	0.51	40	0.67	6.67
040	-	-	-	-	-
050	-	-	-	-	-
060	2	0.17	5	0.08	2.50
070	10	0.85	84	1.41	8.40
080	18	1.54	250	4.19	13.89
090	1	0.09	2	0.03	2
รวม	1,170	100	5,972	100	5.10

จากตารางที่ 25 พบว่า หนังสือภาษาไทยที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 หมวด
000 ความรู้ทั่วไป มีอัตราการยืม 5.10 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ
080 รวมเรื่องทั่วไปที่ไม่อาจจัดลงในหมวดหมู่ใดหมวดหมู่หนึ่งได้ มีจำนวน 13.89 ครั้งต่อเล่ม
รองลงมา คือ 070 วารสารศาสตร์ การพิมพ์ มีอัตราการยืม 8.40 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

ตารางที่ 26 ปริมาณการจัดการ การใช้หนังสือภาษาไทย และอัตราการขี้มต่อเล่ม จำแนกตาม
หมวดวิชา 100 ประชญา

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการขี้ม (ครั้งต่อเล่ม)
100	3	2.73	29	1.34	9.67
110	-	-	-	-	-
120	2	1.82	23	1.06	11.50
130	10	9.09	78	3.60	7.80
140	-	-	-	-	-
150	75	68.18	1,838	84.90	24.51
160	3	2.73	2	0.09	0.67
170	17	15.45	195	9.01	11.47
180	-	-	-	-	-
190	-	-	-	-	-
รวม	110	100	2,165	100	19.68

จากตารางที่ 26 พบว่าหนังสือภาษาไทยที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 หมวด 100
ประชญา มีอัตราการขี้ม 19.68 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการขี้มมากที่สุด คือ 150
จิตวิทยา มีอัตราการขี้ม 24.51 ครั้งต่อเล่ม รองลงมา คือ 120 ทฤษฎีแห่งความรู้ ความเป็นมนุษย์
มีอัตราการขี้ม 11.50 ครั้งต่อเล่ม และ 170 จริยศาสตร์ จริยธรรม ศีลธรรม มีอัตราการขี้ม 11.47
ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

ตารางที่ 27 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาไทย และอัตราการยืมต่อเล่ม จำแนกตาม
หมวดวิชา 200 ศาสนา

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
200	6	9.23	40	9.66	6.67
210	-	-	-	-	-
220	2	3.08	1	0.24	0.50
230	-	-	-	-	-
240	-	-	-	-	-
250	-	-	-	-	-
260	-	-	-	-	-
270	-	-	-	-	-
280	-	-	-	-	-
290	57	87.69	373	90.10	6.54
รวม	65	100	414	100	6.37

จากตารางที่ 27 พบว่า หนังสือภาษาไทยที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 หมวด 200 ศาสนา มีอัตราการยืม 6.37 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ 200 ศาสนา มีอัตราการยืม 6.67 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ 290 ศาสนาเปรียบเทียบและศาสนาอื่นๆ มีอัตราการยืม 6.54 ครั้งต่อเล่ม และ 220 คัมภีร์ไบเบิล มีอัตราการยืม 0.50 ครั้งต่อเล่ม

ตารางที่ 28 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาไทย และอัตราการยืมต่อเล่ม จำแนกตาม
หมวดวิชา 300 สังคมศาสตร์

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
300	245	24.35	1,846	22.68	7.53
310	3	0.30	32	0.39	10.67
320	59	5.87	317	3.90	5.37
330	162	16.10	930	11.43	5.74
340	61	6.06	389	4.78	6.38
350	38	3.78	251	3.08	6.60
360	93	9.25	734	9.02	7.89
370	224	22.27	2,495	30.66	11.14
380	9	0.89	16	0.20	1.78
390	112	11.13	1,128	13.86	10.07
รวม	1,006	100	8,138	100	8.09

จากตารางที่ 28 พบว่า หนังสือภาษาไทยที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 หมวด 300 สังคมศาสตร์ มีอัตราการยืม 8.09 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ 370 การศึกษา มีอัตราการยืม 11.14 ครั้งต่อเล่ม รองลงมา คือ 310 สถิติทั่วไป มีอัตราการยืม 10.67 ครั้งต่อเล่ม และ 390 ขนบธรรมเนียม ประเพณี คติชนวิทยา มีอัตราการยืม 10.07 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

ตารางที่ 29 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาไทย และอัตราการใช้ต่อเล่ม จำแนกตาม
หมวดวิชา 400 ภาษา

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการใช้ (ครั้งต่อเล่ม)
400	8	4.19	15	0.65	1.87
410	4	2.09	35	1.52	8.75
420	66	34.55	1,500	65.13	22.73
430	19	9.95	60	2.61	3.16
440	4	2.09	87	3.78	21.75
450	-	-	-	-	-
460	2	1.05	6	0.26	3
470	2	1.05	1	0.04	0.50
480	-	-	-	-	-
490	86	45.03	599	26.01	6.96
รวม	191	100	2,303	100	12.06

จากตารางที่ 29 พบว่า หนังสือภาษาไทยที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 หมวด 400 ภาษา มีอัตราการใช้ 12.06 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการใช้มากที่สุดคือหมู่ 420 ภาษา อังกฤษ มีอัตราการใช้ 22.73 ครั้ง ต่อเล่ม รองลงมาคือ 440 ภาษาฝรั่งเศส มีอัตราการใช้ 21.75 ครั้งต่อเล่ม และ 410 ภาษาศาสตร์ มีอัตราการใช้ 8.75 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

ตารางที่ 30 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาไทย และอัตราการยืมต่อเล่ม จำแนกตาม
หมวดวิชา 500 วิทยาศาสตร์

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
500	23	5.52	214	2.58	9.30
510	113	27.10	2,532	30.51	22.41
520	1	0.24	32	0.38	32
530	46	11.03	699	8.42	15.19
540	44	10.55	1,584	19.08	36
550	18	4.32	225	2.71	12.50
560	12	2.88	214	2.58	17.83
570	79	18.94	1,501	18.08	19
580	46	11.03	857	10.33	18.63
590	35	8.39	442	5.33	12.63
รวม	417	100	8,300	100	19.44

จากตารางที่ 30 พบว่า หนังสือภาษาไทยที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 หมวด 500 วิทยาศาสตร์ มีอัตราการยืม 5.10 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ 540 เคมี มีอัตราการยืม 36 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ 520 ดาราศาสตร์ มีอัตราการยืม 32 ครั้งต่อเล่ม และ 510 คณิตศาสตร์ มีอัตราการยืม 22.41 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

ตารางที่ 31 ปริมาณการจัดการ การใช้หนังสือภาษาไทย และอัตราการยืมต่อเล่ม จำแนกตาม
หมวดวิชา 600 เทคโนโลยี

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
600	15	1.09	85	0.63	5.67
610	676	19.02	5,835	43.18	8.63
620	157	11.39	1,318	9.76	8.39
630	88	6.38	785	5.81	8.92
640	129	9.35	2,203	16.30	17.08
650	233	16.90	2,649	19.60	11.37
660	52	3.77	519	3.84	9.98
670	3	0.22	18	0.13	6
680	4	0.29	22	0.16	5.50
690	22	1.59	79	0.59	3.59
รวม	1,379	100	13,513	100	9.80

จากตารางที่ 31 พบว่า หนังสือภาษาไทยที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 หมวด 600 เทคโนโลยี มีอัตราการยืม 9.80 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืมมากที่สุด คือ 640 คหกรรมศาสตร์ และชีวิตครอบครัว มีอัตราการยืม 17.08 ครั้งต่อเล่ม รองลงมา คือ 650 การจัดการธุรกิจ มีอัตราการยืม 11.37 ครั้งต่อเล่ม และ 660 วิศวกรรมเคมีและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง มีอัตราการยืม 9.98 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

ตารางที่ 32 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาไทย และอัตราการใช้ต่อเล่ม จำแนกตาม
หมวดวิชา 700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์

หมวดวิชา	จัดห (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการใช้ (ครั้งต่อเล่ม)
700	29	6.32	347	9.35	11.96
710	25	5.45	128	3.45	5.12
720	71	15.47	178	4.79	2.51
730	5	1.09	47	1.26	9.40
740	98	21.35	1,134	30.54	11.57
750	13	2.83	124	3.34	9.54
760	2	0.43	27	0.73	13.50
770	11	2.40	222	5.98	20.18
780	122	26.58	571	15.38	4.68
790	83	18.08	935	25.18	11.26
รวม	459	100	3,713	100	8.09

จากตารางที่ 32 พบว่า หนังสือภาษาไทยที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 หมวด
700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์ มีอัตราการใช้ 8.09 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการใช้
มากที่สุดคือ 770 การถ่ายภาพ และภาพถ่าย มีอัตราการใช้ 20.18 ครั้งต่อเล่ม รองลงมา คือ 760
ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะกราฟฟิก มีอัตราการใช้ 13.50 ครั้งต่อเล่ม และ 700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์
มัณฑนศิลป์ มีอัตราการใช้ 11.96 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

ตารางที่ 33 ปริมาณการจัดการ การใช้หนังสือภาษาไทย และอัตราการยืมต่อเล่ม จำแนกตาม
หมวดวิชา 800 วรรณคดี

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
800	97	34.89	979	50.88	10.09
810	6	2.16	-	-	0
820	9	3.24	140	7.28	15.55
830	-	-	-	-	-
840	4	1.44	8	0.41	2
850	1	0.36	9	0.47	9
860	-	-	-	-	-
870	-	-	-	-	-
880	2	0.72	4	0.21	2
890	159	57.19	784	40.75	4.93
รวม	278	100	1,914	100	6.90

จากตารางที่ 33 พบว่า หนังสือภาษาไทยที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 หมวด
800 วรรณคดี มีอัตราการยืม 6.90 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ 820
วรรณคดีอังกฤษ มีอัตราการยืม 15.55 ครั้งต่อเล่ม รองลงมา คือ 800 วรรณคดี มีอัตราการยืม
10.09 ครั้งต่อเล่ม และ 850 วรรณคดี อิตาลีเลียน มีอัตราการยืม 9 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ
ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่อัตราการยืม คือ 810 วรรณคดีอเมริกัน

ตารางที่ 34 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาไทยและอัตราการใช้ต่อเล่ม จำแนกตาม
หมวดวิชา 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการใช้ (ครั้งต่อเล่ม)
900	4	0.88	46	1.26	11.50
910	116	25.61	1,489	40.76	12.84
920	173	38.19	1,086	29.73	6.28
930	15	3.31	51	1.40	3.40
940	11	2.43	70	1.91	6.36
950	132	29.14	907	24.83	6.87
960	-	-	-	-	-
970	-	-	-	-	-
980	2	0.44	4	0.11	2
990	-	-	-	-	-
รวม	453	100	3,653	100	8.06

จากตารางที่ 34 พบว่า หนังสือภาษาไทยที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 หมวด
900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ มีอัตราการใช้ 8.06 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการใช้มาก
ที่สุดคือ 910 ภูมิศาสตร์ มีอัตราการใช้ 12.84 ครั้งต่อเล่ม รองลงมา คือ 900 ประวัติศาสตร์
ภูมิศาสตร์ มีอัตราการใช้ 11.50 ครั้ง ต่อเล่ม และ 950 ประวัติศาสตร์ทวีปเอเชีย มีอัตราการใช้
6.87 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

3.2 ปริมาณการจัดการ จำนวนการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศและอัตราการยืมต่อเล่ม
จำแนกตามหมวดวิชา 000-900

ตารางที่ 35 ปริมาณการจัดการ การใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม
จำแนกตามหมวดวิชา 000-900

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
000 ความรู้ทั่วไป	141	10.22	818	14.33	5.80
100 ปรัชญา	36	2.61	89	1.56	2.47
200 ศาสนา	7	0.51	7	0.12	1
300 สังคมศาสตร์	255	18.49	407	7.13	1.60
400 ภาษา	119	8.63	316	5.53	2.66
500 วิทยาศาสตร์	239	17.33	1,378	24.14	5.77
600 เทคโนโลยี	390	28.28	1,274	22.32	3.27
700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ ทัศนศิลป์	119	8.63	1,298	22.74	10.91
800 วรรณคดี	11	0.80	14	0.24	1.40
900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์	62	4.50	108	1.89	1.74
รวม	1,379	100	5,709	100	4.13

จากตารางที่ 35 พบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 มีอัตราการยืม 4.13 ครั้งต่อเล่ม เมื่อจำแนกตามหมวดวิชา พบว่า หมวด 700 ศิลปะ มีอัตราการยืมมากที่สุด มีจำนวน 10.91 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือหมวด 000 ความรู้ทั่วไป มีอัตราการยืม 5.80 ครั้งต่อเล่ม และหมวด 500 วิทยาศาสตร์ มีอัตราการยืม 5.77 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ หมวดที่มีการยืมน้อยที่สุดคือหมวด 200 ศาสนา มีอัตราการยืม 1 ครั้งต่อเล่ม

ตารางที่ 36 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการใช้ต่อเล่ม
จำแนกตามหมวดวิชา 000 ความรู้ทั่วไป

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการใช้ (ครั้งต่อเล่ม)
000	102	72.34	780	95.36	7.65
010	4	2.83	-	-	0
020	28	19.86	27	3.30	0.96
030	1	0.71	-	-	0
040	-	-	-	-	-
050	-	-	-	-	-
060	2	1.42	1	0.12	0.50
070	4	2.84	10	1.22	2.50
080	-	-	-	-	-
090	-	-	-	-	-
รวม	141	100	818	100	5.80

จากตารางที่ 36 พบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542
หมวด 000 ความรู้ทั่วไป มีอัตราการใช้ 5.80 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการใช้มากที่สุด
คือ 000 ความรู้ทั่วไป มีอัตราการใช้ 7.65 ครั้งต่อเล่ม รองลงมา คือ 070 วารสารศาสตร์
การพิมพ์ มีอัตราการใช้ 2.50 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีอัตราการใช้ คือ 010
บรรณานุกรมและแค็ตตาล็อก และ 030 หนังสือรวบรวมความรู้ทั่วไป สารานุกรม

ตารางที่ 37 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม
จำแนกตามหมวดวิชา 100 วิชา

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
100	-	-	-	-	-
110	-	-	-	-	-
120	-	-	-	-	-
130	-	-	-	-	-
140	-	-	-	-	-
150	30	83.33	81	91.01	2.70
160	-	-	-	-	-
170	3	8.33	2	2.25	0.66
180	2	5.56	5	5.62	2.50
190	1	2.78	1	1.12	1
รวม	36	100	89	100	2.47

จากตารางที่ 37 พบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542
หมวด 100 วิชา มีอัตราการยืม 2.47 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ
150 วิชา มีอัตราการยืม 2.70 ครั้งต่อเล่ม รองลงมา คือ 180 วิชาสมัยโบราณ วิชา
สมัยกลาง วิชาตะวันออก มีอัตราการยืม 2.50 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

ตารางที่ 38 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม
จำแนกตามหมวดวิชา 200 ศาสนา

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
200	-	-	-	-	-
210	-	-	-	-	-
220	-	-	-	-	-
230	-	-	-	-	-
240	-	-	-	-	-
250	2	28.57	3	42.86	1.50
260	1	14.29	2	28.57	2
270	-	-	-	-	-
280	-	-	-	-	-
290	4	57.14	2	28.57	0.50
รวม	7	100	7	100	1

จากตารางที่ 38 พบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542
หมวด 200 ศาสนา มีอัตราการยืม 1 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ 260
สังคมของชาวคริสต์ มีอัตราการยืม 2 ครั้งต่อเล่ม

ตารางที่ 39 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม
จำแนกตามหมวดวิชา 300 สังคมศาสตร์

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
300	56	22.40	123	30.22	2.20
310	-	-	-	-	-
320	18	7.20	15	3.69	0.83
330	30	12.00	47	11.55	1.56
340	2	0.80	-	-	0
350	5	2.00	7	1.72	1.40
360	41	16.40	59	14.50	1.44
370	91	36.40	150	36.85	1.65
380	2	0.80	-	-	0
390	5	2.00	6	1.47	1.20
รวม	250	100	407	100	1.60

จากตารางที่ 39 พบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542
หมวด 300 สังคมศาสตร์ มีอัตราการยืม 1.60 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืมมากที่สุด
คือ 300 สังคมศาสตร์ มีอัตราการยืม 2.20 ครั้งต่อเล่ม รองลงมา คือ 370 การศึกษา มีอัตราการ
ยืม 1.65 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

ตารางที่ 40 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม
จำแนกตามหมวดวิชา 400 ภาษา

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
400	5	4.21	7	2.21	1.40
410	40	33.61	111	35.13	2.77
420	40	33.61	100	31.65	2.50
430	4	3.36	19	6.01	4.75
440	-	-	-	-	-
450	-	-	-	-	-
460	-	-	-	-	-
470	-	-	-	-	-
480	-	-	-	-	-
490	30	25.21	79	25.00	2.63
รวม	119	100	316	100	2.66

จากตารางที่ 40 พบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542
หมวด 400 ภาษา มีอัตราการยืม 2.66 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ
430 ภาษาเยอรมัน มีอัตราการยืม 4.75 ครั้งต่อเล่ม รองลงมา คือ 410 ภาษาศาสตร์ มีอัตราการ
ยืม 2.77 ครั้งต่อเล่ม และ 490 ภาษาอื่นๆ มีอัตราการยืม 2.63 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

ตารางที่ 41 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม
จำแนกตามหมวดวิชา 500 วิทยาศาสตร์

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
500	7	2.93	3	0.22	0.43
510	53	22.17	186	13.50	3.51
520	7	2.93	12	0.87	1.71
530	44	18.41	744	53.99	16.91
540	29	12.13	172	12.48	5.93
550	18	7.53	40	2.90	2.22
560	-	-	-	-	-
570	51	21.34	137	9.95	2.69
580	16	6.70	40	2.90	2.50
590	14	5.86	44	3.19	3.14
รวม	239	100	1,378	100	5.77

จากตารางที่ 41 พบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542
หมวด 500 วิทยาศาสตร์ มีอัตราการยืม 5.77 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืมมากที่สุด
คือ 530 ฟิสิกส์ มีอัตราการยืม 16.91 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ 540 เคมี มีอัตราการยืม 5.93
ครั้งต่อเล่ม และ 510 คณิตศาสตร์ มีอัตราการยืม 3.51 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

ตารางที่ 42 ปริมาณการจัดหา จำนวนการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม
จำแนกตามหมวดวิชา 600 เทคโนโลยี

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้ง)
600	3	0.77	3	0.24	1
610	175	44.87	627	49.22	3.58
620	82	21.03	210	16.48	2.56
630	7	1.79	7	0.55	1
640	3	0.77	3	0.24	1
650	66	16.92	151	11.85	2.29
660	24	6.16	122	9.58	5.08
670	16	4.10	31	2.43	1.94
680	11	2.82	116	9.10	10.54
690	3	0.77	4	0.31	1.33
รวม	390	100	1,274	100	3.27

จากตารางที่ 42 พบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542
หมวด 600 เทคโนโลยี มีอัตราการยืม 3.27 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืมมากที่สุด
คือ 680 โรงงานผลิตสิ่งของเพื่อประโยชน์เฉพาะอย่าง มีอัตราการยืม 10.54 ครั้งต่อเล่ม รอง
ลงมา คือ 660 วิศวกรรมเคมี และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง มีอัตราการยืม 5.08 ครั้งต่อเล่ม และ
610 แพทยศาสตร์ มีอัตราการยืม 3.58 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ

ตารางที่ 43 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม
จำแนกตามหมวดวิชา 700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
700	21	17.65	240	18.49	11.43
710	-	-	-	-	-
720	6	5.04	21	1.62	3.50
730	10	8.40	79	6.09	7.90
740	23	19.33	523	40.29	22.74
750	22	18.49	288	22.19	13.09
760	5	4.20	64	4.93	12.80
770	4	3.36	12	0.92	3
780	6	5.04	2	0.15	0.33
790	22	18.49	69	5.32	3.14
รวม	119	100	1,298	100	10.91

จากตารางที่ 43 พบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 หมวด 700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์ มีอัตราการยืม 10.91 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ 740 การวาดเขียน และศิลปะตกแต่ง มีอัตราการยืม 22.74 ครั้งต่อเล่ม รองลงมา คือ 750 จิตรกรรม มีอัตราการยืม 13.09 ครั้งต่อเล่ม และ 760 ศิลปะการพิมพ์ ศิลปะกราฟฟิก มีอัตราการยืม 12.80 ครั้ง ต่อเล่ม ตามลำดับ

ตารางที่ 44 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม
จำแนกตามหมวดวิชา 800 วรรณคดี

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
800	9	81.82	14	100	1.55
810	-	-	-	-	-
820	2	18.18	-	-	0
830	-	-	-	-	-
840	-	-	-	-	-
850	-	-	-	-	-
860	-	-	-	-	-
870	-	-	-	-	-
880	-	-	-	-	-
890	-	-	-	-	-
รวม	11	100	14	100	1.40

จากตารางที่ 44 พบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542
หมวด 800 วรรณคดี มีอัตราการยืม 1.40 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืม คือ 800
วรรณคดี มีอัตราการยืม 1.55 ครั้งต่อเล่ม ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีอัตราการยืม คือ 820 วรรณคดี
อังกฤษ

ตารางที่ 45 ปริมาณการจัดหา การใช้หนังสือภาษาต่างประเทศ และอัตราการยืมต่อเล่ม
จำแนกตามหมวดวิชา 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์

หมวดวิชา	จัดหา (เล่ม)	ร้อยละ	การใช้ (เล่ม)	ร้อยละ	อัตราการยืม (ครั้งต่อเล่ม)
900	4	6.15	2	1.85	0.50
910	16	24.62	79	73.15	4.94
920	2	3.08	-	-	0
930	5	7.69	4	3.70	0.80
940	18	27.69	5	4.63	0.28
950	16	24.62	17	15.74	1.06
960	-	-	-	-	-
970	4	6.15	1	0.93	0.25
980	-	-	-	-	-
990	-	-	-	-	-
รวม	62	100	108	100	1.74

จากตารางที่ 45 พบว่า หนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 หมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ มีอัตราการยืม 1.74 ครั้งต่อเล่ม และหมวดหมู่ที่มีอัตราการยืมมากที่สุดคือ 910 ภูมิศาสตร์ มีอัตราการยืม 4.94 ครั้งต่อเล่ม รองลงมาคือ 950 ประวัติศาสตร์ทวีปเอเชีย มีอัตราการยืม 1.06 ครั้งต่อเล่ม ตามลำดับ ส่วนหมวดหมู่ที่ไม่มีอัตราการยืม คือ 920 ชีวประวัติ ประวัติบุคคล

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปริมาณและสาขาวิชาของหนังสือที่จัดหาในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 รวมถึงการใช้หนังสือที่จัดหาในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2543 ตลอดจนวิเคราะห์อัตราการใช้หนังสือดังกล่าว ทั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะหนังสือที่จัดหาเข้ามาในสำนักหอสมุดโดยการจัดซื้อ การศึกษาด้านปริมาณนั้นจะแบ่งหนังสือออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือทั่วไป ซึ่งจำแนกสาขาวิชาตามการจัดหมวดหมู่หนังสือทั่วไประบบทศนิยมของดิวอี้ หนังสือเด็ก นวนิยาย เรื่องสั้น และหนังสืออ้างอิง โดยศึกษาเฉพาะการใช้หนังสือทั่วไปที่อนุญาตให้ยืมออกจากสำนักหอสมุด ในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2543

เครื่องมือในการศึกษาวิจัย ได้แก่ รายการหนังสือที่ได้จากรายงานผลการจัดหาหนังสือระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 ข้อมูลประเภทของหนังสือ เลขหมู่หนังสือ และบันทึกจำนวนครั้งของการยืมหนังสือแต่ละเล่มระหว่างปี พ.ศ. 2541-2543 จากโปรแกรมระบบห้องสมุดอัตโนมัติ ฮอริซอน โปรแกรมชุดคำสั่ง การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ การสืบค้นสารสนเทศ และการยืม-คืนทรัพยากรสารสนเทศ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคำร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหา

1. จำแนกตามประเภทของหนังสือที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542

สำนักหอสมุดจัดหาหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำนวน 7,333 เล่ม โดยแบ่งตามประเภทของหนังสือที่จัดหาจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ดังนี้

1. หนังสือทั่วไป จำนวน 6,917 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 94.33

2. นวนิยาย เรื่องสั้น จำนวน 226 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 3.08

3. หนังสืออ้างอิง จำนวน 147 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 2.00

4. หนังสือเด็ก จำนวน 43 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 0.59

2. จำแนกตามภาษาของหนังสือที่จัดหาระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542

สำนักหอสมุดจัดหาหนังสือภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ โดยจัดหาหนังสือภาษาไทยจำนวน 5,942 เล่ม และหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 1,391 เล่ม

หนังสือภาษาไทยที่จัดหาจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ดังนี้

1. หนังสือทั่วไป จำนวน 5,538 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 93.20
2. นวนิยาย เรื่องสั้น จำนวน 226 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 3.80
3. หนังสืออ้างอิง จำนวน 135 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 2.27
4. หนังสือเด็ก จำนวน 43 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 0.73

หนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดหาจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ดังนี้

1. หนังสือทั่วไป จำนวน 1,379 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 99.14
2. หนังสืออ้างอิง จำนวน 12 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 0.86
3. นวนิยาย เรื่องสั้น ไม่มีการจัดหา
4. หนังสือเด็ก ไม่มีการจัดหา

3. จำแนกตามหมวดวิชาของหนังสือทั่วไปที่จัดหา ระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542

สำนักหอสมุด จัดหาหนังสือทั่วไปภาษาไทยและภาษาต่างประเทศระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 จำนวน 6,917 เล่ม โดยแบ่งตามหมวดหมู่ของหนังสือที่จัดหาจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ดังนี้

1. หมวด 600 เทคโนโลยี จำนวน 1,769 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 25.57
 2. หมวด 000 ความรู้ทั่วไป จำนวน 1,311 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 18.95
 3. หมวด 300 สังคมศาสตร์ จำนวน 1,261 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 18.23
 4. หมวด 500 วิทยาศาสตร์ จำนวน 666 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 9.63
 5. หมวด 700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์ จำนวน 578 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 8.36
 6. หมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จำนวน 515 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 7.45
 7. หมวด 400 ภาษา จำนวน 310 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 4.48
 8. หมวด 800 วรรณคดี จำนวน 289 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 4.18
 9. หมวด 100 ปรัชญา จำนวน 146 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 2.11
 10. หมวด 200 ศาสนา จำนวน 72 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 1.04
4. จำแนกตามภาษาของหนังสือทั่วไปที่จัดหา ระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542

สำนักหอสมุด จัดหาหนังสือทั่วไปภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ

โดยจัดหาหนังสือภาษาไทย จำนวน 5,538 เล่ม และหนังสือภาษาต่างประเทศ จำนวน 1,379 เล่ม

หนังสือทั่วไปภาษาไทยที่จัดหาจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ดังนี้

1. หมวด 600 เทคโนโลยี จำนวน 1,379 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 24.90
2. หมวด 000 ความรู้ทั่วไป จำนวน 1,170 เล่ม คิดเป็นร้อยละ 21.13

5. หมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์ จำนวน 5,011 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.98

6. หมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จำนวน 3,761 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.74

7. หมวด 400 ภาษา จำนวน 2,619 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.69

8. หมวด 100 ปรัชญา จำนวน 2,254 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.04

9. หมวด 800 ศิลปะ จำนวน 1,932 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.46

10. หมวด 200 ศาสนา จำนวน 421 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.76

2. ความถี่ของการใช้หนังสือจำแนกตามภาษา มีลำดับความถี่ในการใช้มากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้

หนังสือทั่วไปภาษาไทย มีการใช้จำนวน 50,089 ครั้ง โดยมีการใช้มากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้

1. หมวด 600 เทคโนโลยี จำนวน 13,513 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.98

2. หมวด 500 วิทยาศาสตร์ จำนวน 8,300 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.57

3. หมวด 300 สังคมศาสตร์ จำนวน 8,138 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.25

4. หมวด 000 ความรู้ทั่วไป จำนวน 5,972 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.92

5. หมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์ จำนวน 3,713 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ

7.41

6. หมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จำนวน 3,653 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.29

7. หมวด 400 ภาษา จำนวน 2,303 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.60

8. หมวด 100 ปรัชญา จำนวน 2,165 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.32

9. หมวด 800 วรรณคดี จำนวน 1,918 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.83

10. หมวด 200 ศาสนา จำนวน 414 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.83

หนังสือทั่วไปภาษาต่างประเทศ มีการใช้จำนวน 5,709 ครั้ง โดยมีการใช้มากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้

1. หมวด 500 วิทยาศาสตร์ จำนวน 1,378 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.14

2. หมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มัณฑนศิลป์ จำนวน 1,298 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ

22.74

3. หมวด 600 เทคโนโลยี จำนวน 1,274 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.31

4. หมวด 000 ความรู้ทั่วไป จำนวน 818 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.33

5. หมวด 300 สังคมศาสตร์ จำนวน 407 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.13

6. หมวด 400 ภาษา จำนวน 316 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.53
7. หมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จำนวน 108 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.89
8. หมวด 100 ปรัชญา จำนวน 89 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.56
9. หมวด 800 วรรณคดี จำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.25
10. หมวด 200 ศาสนา จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.12

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับอัตราการใช้นั่งสือ

การใช้นั่งสือทั่วไปที่จัดหาเข้าสำนักหอสมุดในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 กับการใช้นั่งสือดังกล่าวในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2543 มีอัตราการยืมหนังสือ จำนวน 9.04 ครั้งต่อเล่ม จำแนกได้ดังนี้

1. อัตราการยืมหนังสือภาษาไทยจำแนกตามหมวดวิชา มีอัตราการยืมมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้

1. หมวด 100 ปรัชญา มีอัตราการยืม 19.68 ครั้งต่อเล่ม
2. หมวด 500 วิทยาศาสตร์ มีอัตราการยืม 19.44 ครั้งต่อเล่ม
3. หมวด 400 ภาษา มีอัตราการยืม 12.09 ครั้งต่อเล่ม
4. หมวด 600 เทคโนโลยี มีอัตราการยืม 9.80 ครั้งต่อเล่ม
5. หมวด 300 สังคมศาสตร์ มีอัตราการยืม 8.09 ครั้งต่อเล่ม
6. หมวด 700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์ มีอัตราการยืม 8.09 ครั้งต่อเล่ม
7. หมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ มีอัตราการยืม 8.06 ครั้งต่อเล่ม
8. หมวด 800 วรรณคดี มีอัตราการยืม 6.90 ครั้งต่อเล่ม
9. หมวด 200 ศาสนา มีอัตราการยืม 6.37 ครั้งต่อเล่ม
10. หมวด 000 ความรู้ทั่วไป มีอัตราการยืม 5.10 ครั้งต่อเล่ม

2. อัตราการยืมหนังสือภาษาต่างประเทศจำแนกตามหมวดวิชา มีอัตราการยืมมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ดังนี้

1. หมวด 700 ศิลปะ วิจารณ์ศิลป์ มัณฑนศิลป์ มีอัตราการยืม 10.91 ครั้งต่อเล่ม
2. หมวด 000 ความรู้ทั่วไป มีอัตราการยืม 5.80 ครั้งต่อเล่ม
3. หมวด 500 วิทยาศาสตร์ มีอัตราการยืม 5.77 ครั้งต่อเล่ม
4. หมวด 600 เทคโนโลยี มีอัตราการยืม 3.27 ครั้งต่อเล่ม
5. หมวด 400 ภาษา มีอัตราการยืม 2.66 ครั้งต่อเล่ม
6. หมวด 100 ปรัชญา มีอัตราการยืม 2.47 ครั้งต่อเล่ม
7. หมวด 900 ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ มีอัตราการยืม 1.74 ครั้งต่อเล่ม

8. หมวด 300 สังคมศาสตร์ มีอัตราการยืม 1.60 ครั้งต่อเล่ม
9. หมวด 800 วรรณคดี มีอัตราการยืม 1.60 ครั้งต่อเล่ม
10. หมวด 200 ศาสนา มีอัตราการยืม 1 ครั้งต่อเล่ม

อภิปรายผล

1. จากปริมาณหนังสือที่จัดหาในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา จัดหาหนังสือภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิกา จรียาพรพงศ์ (2532) ประไพพรรณ จารุทวี (2536) และมัทนา เจริญแพทย์ (2542) ทั้งนี้อาจเนื่องจากหนังสือภาษาไทยมีราคาต่ำกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศจึงสามารถจัดหาได้ในปริมาณที่สูงกว่า และอาจเป็นเพราะนิสิตมีความต้องการใช้ประกอบการศึกษามากกว่า อีกทั้งสำนักหอสมุดกำหนดเกณฑ์ปกติในการจัดหาหนังสือภาษาต่างประเทศในจำนวนจำกัดเพียง 1 เล่มต่อชื่อเรื่องเท่านั้น

เมื่อจำแนกตามประเภทของหนังสือที่จัดหาเข้าสำนักหอสมุด พบว่า สำนักหอสมุด จัดหาหนังสือทั่วไปหมวด 000-900 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.33 ส่วนหนังสือประเภทอื่น ๆ ได้แก่ หนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น หนังสือเด็ก และหนังสืออ้างอิง มีการจัดหาในปริมาณที่น้อยมาก โดยเฉพาะหนังสืออ้างอิง มีการจัดหาเพียงร้อยละ 2 อาจเป็นเพราะว่าหนังสืออ้างอิงส่วนใหญ่มีราคาสูงและหากเป็นหนังสือภาษาต่างประเทศซึ่งมีราคาจำหน่ายเป็นเงินสกุลดอลลาร์ ในช่วงระยะเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงค่าของเงินบาท ทำให้การจัดซื้อหนังสืออ้างอิงได้รับผลกระทบ กอปรกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต จึงอาจทำให้การจัดซื้อหนังสืออ้างอิงมีจำนวนน้อยก็เป็นได้

ในด้านหมวดวิชาของหนังสือที่จัดหา พบว่า สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา จัดหาหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ หมวด 600 เทคโนโลยี มากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรีย์ บูหงามงคล (2542) รองลงมาคือหมวด 000 ความรู้ทั่วไป และหมวด 300 สังคมศาสตร์ การจัดหาหนังสือหมวด 600 เทคโนโลยีมากที่สุดนั้น อาจเป็นเพราะว่าสำนักหอสมุดมีเกณฑ์การจัดสรรเงินงบประมาณการจัดซื้อหนังสือให้แก่คณะต่าง ๆ ตามค่าของนิสิตลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา (FTES) และกำหนดค่าดังกล่าวของคณะวิชาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีปริมาณเป็นสองเท่าของคณะวิชาทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ส่วนปริมาณหนังสือที่จัดหาน้อยที่สุดได้แก่ หมวด 200 ศาสนา สอดคล้องกับงานวิจัยของมัทนา เจริญแพทย์ (2542) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าหนังสือหมวดศาสนามีการพิมพ์และแจกเป็นวิทยาทานอย่างแพร่หลาย จึงมีการจัดหาจำนวนน้อย

เมื่อพิจารณาปริมาณการจัดการในหมวด 600 เทคโนโลยี พบว่า หมวดหมู่ที่มีปริมาณการจัดหามากที่สุดได้แก่ 610 แพทยศาสตร์ ซึ่งเป็นหมวดหมู่วิชาที่มหาวิทยาลัยบูรพามีสาขาวิชาที่เปิดสอนคือ พยาบาลศาสตร์ และสาธารณสุขศาสตร์ รองลงมาคือ 650 การจัดการธุรกิจ และ 620 วิศวกรรมศาสตร์ ตามลำดับ สำหรับหนังสือหมวด 000 ความรู้ทั่วไป พบว่า หนังสือที่มีปริมาณการจัดหามากที่สุด ได้แก่มวดยุค 000 ความรู้ทั่วไป ซึ่งเป็นหนังสือด้านคอมพิวเตอร์ ตามการแบ่งหมวดหมู่หนังสือระบบทศนิยมของคิวอี้ที่กำหนดให้สาขาวิชาคอมพิวเตอร์อยู่ในหมวดนี้ การจัดหาหนังสือมีปริมาณสูงอาจเนื่องจากสาขาวิชาคอมพิวเตอร์มีความก้าวหน้าทางวิทยาการที่รวดเร็ว มีหนังสือใหม่ๆ ออกมาเผยแพร่จำนวนมากอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้มีการจัดหาหนังสือในสาขานี้จำนวนมาก ส่วนหนังสือหมวด 300 สังคมศาสตร์ พบว่าการจัดหาหนังสือหมวดหมู่ 370 การศึกษา มีปริมาณมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑนา เจริญแพทย์ (2542) เนื่องจากมหาวิทยาลัยบูรพามีหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านศึกษาศาสตร์ จำนวนหลายสาขาวิชา จึงทำให้มีการจัดหาหนังสือในสาขาวิชาการศึกษาสูงกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ ในหมวดสังคมศาสตร์

2. ปริมาณการใช้หนังสือทั่วไปที่จัดหาในระหว่างปี พ.ศ. 2541-2542 โดยการเก็บความถี่ในการใช้ ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2541- กันยายน พ.ศ. 2543 และเก็บความถี่ในการใช้ เฉพาะหนังสือทั่วไปหมวด 000-900 ที่อนุญาตให้ยืมออกจากสำนักหอสมุดเท่านั้น

ในด้านปริมาณการใช้ พบว่า ผู้ใช้ใช้หนังสือภาษาไทยในปริมาณที่สูงกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของประไพพรรณ จารุทวี (2536) ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากปัญหาทางทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของนิสิต จึงทำให้หนังสือภาษาต่างประเทศที่จัดหาเข้าสำนักหอสมุดได้รับการยืมน้อยมากเมื่อเทียบกับหนังสือภาษาไทย ทั้งที่หนังสือภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ได้รับการจัดหาตามการเสนอแนะให้จัดซื้อจากคณาจารย์ภาควิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยเพื่อใช้ประกอบการสอนและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของนิสิต แต่อาจเป็นไปได้ว่าหนังสือภาษาต่างประเทศมีจำนวนเล่มต่อชื่อเรื่องน้อย และหากอาจารย์เป็นผู้ใช้หนังสือด้วยการยืมออกจากสำนักหอสมุด สิทธิในการครอบครองหนังสือจะเป็นระยะเวลานาน 1 ภาคเรียนซึ่งมากกว่านิสิต และผู้ใช้กลุ่มอื่น ๆ จึงทำให้ปริมาณการใช้หนังสือหรือสถิติการยืมมีจำนวนน้อยก็เป็นได้

หนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่มีการยืมใช้ออกจากสำนักหอสมุดมากที่สุดคือ หมวด 600 เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรีย์ บุษงามงคล (2542) นอกจากนี้ได้แก่ หมวด 500 วิทยาศาสตร์ และหมวด 300 สังคมศาสตร์ ตามลำดับ โดยที่หมวด 600 เทคโนโลยี และหมวด 300 สังคมศาสตร์ เป็นหมวดที่ได้รับการจัดหาหนังสือเข้ามามากใน 3 อันดับแรก และยังเป็นหมวดหนังสือที่มีปริมาณการใช้มากใน 3 อันดับแรกเช่นกัน เป็นเพราะว่าหนังสือในหมวดวิชาดังกล่าวเป็นสาขาวิชาในคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยบูรพา ทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และ

เทคโนโลยีและด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในขณะที่หมวด 000 ความรู้ทั่วไป ซึ่งมีปริมาณการจัดหาเป็นอันดับที่ 2 กลับมีปริมาณการใช้ในอันดับที่ 4 และหมวด 500 ที่มีปริมาณการจัดหาหนังสือมากเป็นอันดับที่ 4 แต่มีปริมาณการใช้อยู่ในอันดับที่ 2 สำหรับหมวดที่มีปริมาณการจัดหาหนังสือน้อยคือหมวด 200 ศาสนา นั้นก็พบว่ามียปริมาณการใช้น้อยเช่นกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑนา เจริญแพทย์ (2542)

เมื่อจำแนกรายละเอียดของปริมาณการใช้หนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ หมวด 600 เทคโนโลยี พบว่า หนังสือหมวดหมู่ 610 แพทยศาสตร์ และ 650 การจัดการธุรกิจ นอกจากนี้จะมีปริมาณการจัดหาหนังสือมากที่สุดแล้วยังมีปริมาณการใช้มากที่สุดอีกด้วย ทำนองเดียวกับหมวด 300 สังคมศาสตร์ ที่พบว่า หนังสือหมวดหมู่ 370 การศึกษา ที่มีปริมาณการจัดหามากที่สุดยังมีปริมาณการใช้มากที่สุดเช่นกัน และสำหรับหมวด 500 วิทยาศาสตร์ พบว่า หนังสือหมวดหมู่ 510 คณิตศาสตร์ มีปริมาณการใช้มากที่สุด รองลงมาคือ หมวดหมู่ 540 เคมี และ 570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาถึงการใช้นหนังสือภาษาไทย พบว่า หนังสือภาษาไทยที่มีการยืมออกจากสำนักหอสมุดมาก 3 อันดับแรกได้แก่ หนังสือหมวด 600 เทคโนโลยี หมวด 500 วิทยาศาสตร์ และหมวด 300 สังคมศาสตร์ ตามลำดับ โดยหนังสือในหมวดศึกษาดังกล่าว จะเป็นหมวดวิชาซึ่งมีสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยบูรพาจัดให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนมากที่สุด ประกอบด้วย คณะวิทยาศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ สาธารณสุขศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ และเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของหมวดหมู่หนังสือที่มีปริมาณการใช้สูง พบว่า หนังสือหมวดหมู่ 610 แพทยศาสตร์ 650 การจัดการธุรกิจ และ 640 คหกรรมศาสตร์ และชีวิตครอบครัว มีการใช้มากที่สุดตามลำดับ ส่วนหมวด 500 วิทยาศาสตร์ หนังสือที่มีปริมาณการใช้มาก 3 อันดับแรกได้แก่ หมวดหมู่ 510 คณิตศาสตร์ 540 เคมี และ 570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต ตามลำดับ

สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ หมวดวิชาที่มีการยืมออกนอกสำนักหอสมุดมาก 3 อันดับแรกได้แก่ หมวด 500 วิทยาศาสตร์ หมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มณฑลศิลป์ และหมวด 600 เทคโนโลยี ตามลำดับ การที่หนังสือภาษาต่างประเทศ หมวด 700 ศิลปะ มีปริมาณการใช้สูงนั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑนา เจริญแพทย์ (2542) เนื่องจากหนังสือศิลปะภาษาต่างประเทศเป็นที่ต้องการใช้ของคณาจารย์และนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ ที่ต้องใช้รูปภาพจากหนังสือเพื่อประกอบการเรียนการสอน และเมื่อพิจารณาในรายละเอียดถึงหมวดหมู่หนังสือที่มีปริมาณการใช้สูงของหมวด 500 วิทยาศาสตร์ พบว่า หนังสือหมวดหมู่ 530 ฟิสิกส์ มีปริมาณการใช้มากที่สุด สำหรับหมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มณฑลศิลป์ หมวดหมู่หนังสือที่มีปริมาณการ

ใช้มากที่สุดได้แก่ 740 การวาดเขียนและศิลปะตกแต่ง ส่วนหมวด 600 เทคโนโลยี หมวดหมู่ หนังสือที่มีปริมาณการใช้มากที่สุดได้แก่ 680 โรงงานผลิตสิ่งของเพื่อประโยชน์เฉพาะอย่าง

3. อัตราการใช้หนังสือโดยการยืมออกนอกสำนักหอสมุดของหนังสือภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ - เมื่อพิจารณาถึงอัตราการใช้หนังสือต่อเล่มกับปริมาณการจัดหาหนังสือ พบว่า หนังสือภาษาไทยหมวด 100 ปรัชญา มีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงที่สุด รองลงมาคือ หมวด 500 วิทยาศาสตร์ และหมวด 400 ภาษา ตามลำดับ ส่วนหนังสือที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มน้อยที่สุดคือ หมวด 000 ความรู้ทั่วไป มีอัตราการใช้หนังสือ 5.10 ครั้งต่อเล่ม

การใช้หนังสือภาษาไทยในหมวด 100 ปรัชญา มีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงสุดนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของมัทนา เจริญแพทย์ (2542) โดยเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของอัตราการใช้หนังสือในหมวด 100 ปรัชญา พบว่า หนังสือที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงที่สุดได้แก่ หมวดหมู่ 150 จิตวิทยา ซึ่งเป็นวิชาพื้นฐานของการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี รวมทั้งยังมีหลักสูตรสาขาจิตวิทยาในระดับบัณฑิตศึกษาของคณะวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ของมหาวิทยาลัยบูรพาอีกด้วย และนอกจากนี้อาจเป็นไปได้ว่าหนังสือในหมวดวิชานี้เป็นหนังสือที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลทั่ว ๆ ไป ดังนั้น จึงควรที่จะมีการจัดหาหนังสือในสาขาวิชาดังกล่าวให้มากขึ้น ส่วนหมวด 500 วิทยาศาสตร์ นั้น พบว่า หมวดหมู่ที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงที่สุดคือ 540 เคมี รองลงมาคือ 520 ดาราศาสตร์ 510 คณิตศาสตร์ และ 570 วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต. และหนังสือในหมวด 400 ภาษา หนังสือที่มีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงที่สุดคือ หมวดหมู่ 420 ภาษาอังกฤษ 440 ภาษาฝรั่งเศส

สำหรับอัตราการใช้ต่อเล่มกับปริมาณการจัดหาหนังสือภาษาต่างประเทศ พบว่า หนังสือหมวด 700 ศิลปะ มีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงที่สุด รองลงมาคือ หมวด 000 ความรู้ทั่วไป และหมวด 500 วิทยาศาสตร์ ในขณะที่การจัดหาหนังสือ ได้จัดหาหนังสือในหมวด 600 เทคโนโลยี มีปริมาณมากที่สุด รองลงมาคือ หมวด 300 สังคมศาสตร์ และหมวด 500 วิทยาศาสตร์ ตามลำดับ และจัดหาหนังสือหมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มณฑลศิลป์ ซึ่งมีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงที่สุดนั้น ได้รับการจัดหาเข้าสำนัก หอสมุดเป็นอันดับที่ 6 ดังนั้นสำนักหอสมุดจึงควรพิจารณาจัดหาหนังสือในหมวดวิชาศิลปะเพิ่มมากขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการในการใช้หนังสือของผู้ใช้บริการ หอสมุด

เมื่อพิจารณารายละเอียดของอัตราการใช้หนังสือภาษาต่างประเทศในหมวด 700 ศิลปะ วิจิตรศิลป์ มณฑลศิลป์ พบว่า หนังสือหมวดหมู่ 740 การวาดเขียนและศิลปะตกแต่ง มีอัตราการใช้ต่อเล่มสูงที่สุด ส่วนหมวด 000 พบว่า มีอัตราการใช้หนังสือสูงที่สุดในหมวดหมู่ 000 ความรู้ทั่วไป ซึ่งมีสาขาวิชาคอมพิวเตอร์อยู่ในหมวดนี้ตามระบบการจัดหมวดหมู่หนังสือแบบทศนิยม

ของคิวอี้ และสำหรับหมวด 500 วิทยาศาสตร์ นั้น หนังสือที่มีอัตราการยืมสูงที่สุดได้แก่ หมวดหมู่ 530 ฟิสิกส์ ดังนั้นสำนักหอสมุดจึงควรจัดหาหนังสือในหมวดวิชาเหล่านี้ให้มีปริมาณมากขึ้น

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับมหาวิทยาลัย

1. มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมสนับสนุนและกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ตำราภาษาต่างประเทศให้มากขึ้น
2. มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับการฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ โดยการให้ศึกษาเพิ่มเติมหรือกำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับให้มากขึ้น เพื่อที่นักศึกษาจะได้มีทักษะในการอ่านตำราภาษาอังกฤษมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักหอสมุด

1. ควรจัดหาหนังสือภาษาไทยให้มากขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่าผู้ใช้ใช้หนังสือภาษาไทยมากกว่าหนังสือภาษาต่างประเทศ
2. ควรจัดหาหนังสือภาษาไทยในสาขาวิชาเคมี ดาราศาสตร์ จิตวิทยา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ภาษาฝรั่งเศส การถ่ายภาพ และภาพถ่าย วิทยาศาสตร์ของสิ่งมีชีวิต วิทยาศาสตร์เกี่ยวกับพืช คหกรรมศาสตร์และชีวิตครอบครัว วรรณคดีอังกฤษ และฟิสิกส์ ซึ่งเป็นหนังสือที่มีอัตราการยืมต่อเล่มสูงให้มากขึ้น โดยควรเพิ่มจำนวนเล่มต่อชื่อเรื่องเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ
3. ควรติดตามและศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนสาขาวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยบูรพา รวมทั้งประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนโดยสม่ำเสมอ เพื่อจะได้จัดหาหนังสือให้ตรงกับหลักสูตรการศึกษา
4. ควรจัดทำแผนการจัดซื้อหนังสือและกำหนดสัดส่วนการจัดซื้อหนังสือประเภทต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศให้ทั่วถึงและมีสัดส่วนที่ชัดเจน รวมทั้งควรมีการประเมินและทบทวนผลการจัดหาเป็นระยะ ๆ ตลอดช่วงปีงบประมาณ
5. ควรมีการจัดหาหนังสือทุกประเภทให้มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น
6. ควรประชาสัมพันธ์หนังสือที่ได้รับการจัดหาเข้ามาใหม่ของสำนักหอสมุดด้วยสื่อต่าง ๆ อาทิ เอกสารสิ่งพิมพ์ หรือทางเว็บไซต์ เป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งจัดนิทรรศการหนังสือที่น่าสนใจ หนังสือที่มีคุณค่า หรือหนังสือที่ได้รับการใช้น้อยเช่น หมวดศาสนา หมวดวรรณคดี เป็นต้น เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้ใช้บริการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการสำนักหอสมุด เพื่อให้ทราบว่าหนังสือที่จัดซื้อตรงกับความต้องการของผู้ใช้เพียงใด
2. ควรศึกษาปริมาณการใช้หนังสือโดยจำแนกประเภทของผู้ใช้
3. ควรศึกษาการใช้หนังสือจากการจัดซื้อตามที่ได้รับคำแนะนำจากคณาจารย์
4. ควรศึกษาการจัดหาและการใช้หนังสือทั้งที่ได้รับการจัดซื้อและบริจาค
5. ควรศึกษาการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ชนิดา จริยาพรพงศ์. (2532). การจัดหาและการใช้หนังสือของห้องสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2525-2527. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบรรณารักษศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2546). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ชาคาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ (2540). การคัดเลือกและการจัดหาทรัพยากรห้องสมุด. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บุรพาสาส์น.
- นันทนา กรดเต็ม. (2534). การจัดหาและการใช้หนังสือของห้องสมุดสถาบันภาษา เอ.ยู.เอ. พ.ศ. 2528-2530. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบรรณารักษศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประไพพรรณ จารุทวี. (2536, มกราคม-มิถุนายน). การจัดหาและการใช้หนังสือของห้องสมุดกลาง สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2530-2532, *โดมทัศน์*. 14(1), 69-71.
- ปิ่นศรี วีระพันธ์, มาลี เสียงไทย และอชญา แสงกระจ่าง. (2528, มกราคม-มิถุนายน). รายงานการวิจัยเรื่องการสำรวจการจัดซื้อหนังสือในปี พ.ศ. 2524 กับการใช้หนังสือในปี พ.ศ. 2525 ของห้องสมุดกลาง มธ., *โดมทัศน์*. 6(6), 43-59.
- ฝ่ายวางแผนและพัฒนาทรัพยากร มหาวิทยาลัยบูรพา. (2545). นโยบายการจัดหาหนังสือ. ชลบุรี: ฝ่ายวางแผนและพัฒนาทรัพยากร สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พวา พันธุ์เมฆา. (2541). *ดัชนี 21: การแบ่งหมู่หนังสือและแผนภูมิระบบทศนิยมของคิวอี้* จาก *ต้นฉบับพิมพ์ครั้งที่ 21*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. สาขาวิชาศิลปศาสตร์. (2533). เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ หน่วยที่ 1-8. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มัทธนา เจริญแพทย์. (2542). การจัดหาและการใช้หนังสือของสำนักหอสมุดกลาง มศว. *ประสานมิตร* พ.ศ. 2535-2537. กรุงเทพฯ: สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- วาสนา ณะสุข. (2538). *การจัดหาและการใช้หนังสือของหอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี ที่ได้รับการเสนอแนะจากอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พ.ศ. 2531-2535*. ปัตตานี: งานพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ศิริพร พูลสุวรรณ. (2542). *การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ*. นครราชสีมา: โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- สุภาพร สมจิตต์. (2541). *การพัฒนาทรัพยากรของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะแหล่งอ้างอิงที่มีการเผยแพร่ทั้งบนสื่อประเภทกระดาษและอิเล็กทรอนิกส์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุรีย์ บุญงามกล. (2542). *การจัดหาและการใช้หนังสือของสำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. 2539-2541*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด สำนักหอสมุดกลาง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา. (2538). *ที่ระลึกในพิธีเปิดอาคารเทพรัตนราชสุดา มหาวิทยาลัยบูรพา วันเสาร์ที่ 16 ธันวาคม 2538*. ชลบุรี: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Britten, W.A. & Webster, J. D. (1992, May). Comparing characteristics of highly circulated titles for demand-driven collection development, *College & Research Libraries*. 53, 239-248.
- Day, M & Revill, D. (1995, September). Towards the active collection: The use of circulation analyses in collection evaluation, *Journal of Librarianship & Information Science*. 27, 149-157.
- Magrill, R. M. & Corbin, J. (1989). *Acquisitions management and collection development in libraries*. (2nd ed.). Chicago: American Library Association.
- Martin, M. S. (1995). *Collection development and finance : A guide to strategic library materials budgeting*. Chicago: American Library Association.

Nisonger, T. E. (2003). *Evaluation of library collections, access and electronic resources : A literature guide and annotated bibliography*. Westport, Connecticut: Libraries Unlimited.

Poon, Paul Wah-Tung. (1982). An assessment of the social science collections in the university libraries of Hong Kong. *UMI ProQuest Digital Dissertations*, 8215068.